

บทที่ 3

การริบทรัพย์สินในคดียาเสพติดของประเทศสหรัฐอเมริกา

บทที่ 3 นี้จะเป็นการศึกษาถึงการริบทรัพย์สินในคดียาเสพติดของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีกฎหมายเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยจะทำการศึกษาถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน ลักษณะของทรัพย์สินที่ริบ อีกทั้งการริบทรัพย์สินทางแพ่งและการริบทรัพย์สินทางอาญาในคดียาเสพติดของประเทศสหรัฐอเมริกาดำเนินการตามกฎหมายยาเสพติด The Controlled Substances Act (CSA) และกฎหมายว่าด้วยองค์กรที่ใช้อิทธิพลในทางทุจริตและผิดกฎหมาย Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act (RICO) ทั้งนี้เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกรณีการริบทรัพย์สินในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในประเทศไทยในบทต่อไป

3.1 แนวทางในการริบทรัพย์สินคดียาเสพติดในประเทศสหรัฐอเมริกา

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1790 สภาของเกรสได้ออกกฎหมายหลายฉบับให้ริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่ง เกี่ยวกับความผิดอาญาที่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ เช่น กฎหมายสารควบคุม (Controlled Substances Act), กฎหมายการฟอกเงิน (Money Laundering Control Act), กฎหมายลิขสิทธิ์ (Copyrights Act) เป็นต้น ซึ่งกฎหมายได้กำหนดว่า ทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดความผิดเป็นทรัพย์สินมิชอบด้วยกฎหมาย

การริบทรัพย์ที่ถือว่าเป็นโทษทางอาญา ปรากฏในปี ค.ศ. 1970 ในกฎหมายว่าด้วยองค์กรเกี่ยวกับฉ้อโกงและการประทุพติมิชอบ (Racketeer Influenced and Corrupt Organization หรือ RICO) และกฎหมายยาเสพติดว่าด้วยธุรกิจอาชญากรรมต่อเนื่อง (Continuing Criminal Enterprise หรือ CCE) โดยกำหนดโทษริบทรัพย์ผู้กระทำความผิดไว้อย่างรุนแรงและเป็นเงื่อนไขสืบเนื่องมาจากการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นโดยตรง

กฎหมายริบทรัพย์สินของสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน ได้แยกออกเป็น 2 ประเภท

ดังนี้คือ

1. การริบทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil Forfeiture)
2. การริบทรัพย์สินทางอาญา (Criminal Forfeiture)

โดยกฎหมายริบทรัพย์สินในทางแพ่งและทางอาญาของสหรัฐอเมริกา เป็นกฎหมายสารบัญญัติ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการริบทรัพย์สินทางอาญา อันเป็นการตัดเงินทุนและผลประโยชน์ที่ได้จากการทำงานเกี่ยวกับอาชญากรรม กระบวนการริบทรัพย์สินของผู้กระทำผิด แม้จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคดีอาญา แต่กฎหมายบางฉบับมีทั้งการริบทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil Forfeiture) และการริบทรัพย์สินทางอาญา (Criminal Forfeiture) มาใช้ด้วยกัน ซึ่งกระบวนการริบทั้งสองต่างเป็นอิสระซึ่งกันและกัน การลงโทษทางอาญาไม่เป็นเงื่อนไขให้ริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่ง และการริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่งไม่เป็นเงื่อนไขให้ลงโทษบุคคลในคดีอาญา และหลักการให้ริบทรัพย์สินทางแพ่งก็เป็นไปตามหลักเกณฑ์การดำเนินคดีทางแพ่ง เนื่องจากกระบวนการทั้งสองมีแนวความคิดพื้นฐานทางกฎหมายที่แตกต่างกันดังจะได้อธิบายในหัวข้อต่อไป

3.1.1 ความหมายของยาเสพติด

ความหมายตามกฎหมายสารควบคุมของสหรัฐอเมริกา (CSA)

สารควบคุม (controlled substance) หมายถึง ยาหรือสารอื่นๆ หรือสารซึ่งรัฐมนตรีพบว่าเป็นส่วนประกอบในการใช้ผลิตสารควบคุมหรือเป็นสารตั้งต้นซึ่งใช้ผลิตสารควบคุม หรือสารเคมีเฉพาะที่ได้ใช้หรือได้ใช้ในลักษณะเดียวกันสำหรับผลิตสารควบคุม อยู่ในตาราง 1, 2, 3, 4 และ 5 ของส่วน B ของ 21 U.S.C มาตรา 812 และไม่รวมถึง สุรากลั่น ไวน์ เครื่องดื่มผลิตจากมอลต์ หรือเบียร์ (21 U.S.C. มาตรา 502 (6))

สารกดหรือกระตุ้น (depressant or stimulant substance) หมายถึง ยาซึ่งประกอบด้วยปริมาณของกรดหรือเกลือของบาร์บิทูริก หรือวัตถุที่มาจากนั้นของกรดบาร์บิทูริก ซึ่งกำหนดโดยเลขานุการสำนักงานสุขภาพ การศึกษา และสวัสดิการ ว่าเป็นการติดเป็นนิสัย (21 U.S.C. มาตรา 802 (9) (A)) หรือยาซึ่งประกอบด้วยปริมาณของแอมเฟตามีนหรือเกี่ยวกับไอโซเมอร์ใดๆ ของแอมเฟตามีน หรือเกลือของแอมเฟตามีน หรือเกลือใดๆ เกี่ยวกับไอโซเมอร์ของ แอมเฟตามีน หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดว่าเป็นสารซึ่งทำให้ติดเป็นนิสัย โดยมีผลของการกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง (21 U.S.C. มาตรา 802 (9) (B)) หรือกรดอีลเซอร์จิคไดเอธิลลามาไมด์ (lysergic acid diethylamide) (21 U.S.C. มาตรา 802 (9) (C)) หรือยาซึ่งประกอบด้วย ปริมาณของสารซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดว่าเป็นการใช้ในทางที่ผิดเพราะมีผลกดหรือกระตุ้นต่อระบบประสาทส่วนกลางหรือมีผลต่ออาการประสาทหลอน (21 U.S.C. มาตรา 802 (9) (D))

ยาเสพติด (narcotic drug) หมายถึง สารอื่นๆ ซึ่งได้มาจากการสกัดจากสารของต้นกำเนิดจากพืช โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือสารซึ่งผ่านการสังเคราะห์ทางเคมี หรือการผสมกับการสกัดหรือการสังเคราะห์ทางเคมี เช่น ฝิ่น ฝิ่นยา อนุพันธ์ของฝิ่นและฝิ่นยา รวมถึงไฮโซเมอร์ เอสเทอร์ อีเทอร์ เกลือ และเกลือของไฮโซเมอร์ เอสเทอร์ อีเทอร์ใดๆ ของฝิ่น ฝิ่นยา อนุพันธ์ของฝิ่นและฝิ่นยา และการมีไฮโซเมอร์ เอสเทอร์ อีเทอร์ อยู่ในสารเคมีได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ และไม่รวมถึงไฮโซควินโนโลนอัลคาลอยด์ของฝิ่น (21 U.S.C. มาตรา 802 (17) (A)) หรือส่วนและการรวมของฝิ่น นอกจากเมล็ดของดอกฝิ่นหลังจากการกรีดฝิ่นดอกฝิ่นแล้ว (21 U.S.C. มาตรา 802 (17) (B)) หรือโบโคคา นอกจากโบโคคาหรือสารสกัดของโบโคคา ซึ่งเป็นโคคาอิน เอคโกนีน และอนุพันธ์ของเอคโกนีนหรือเกลือของอนุพันธ์ต่างๆ ของเอคโกนีนซึ่งแปรสภาพไปเป็นเอคโกนีนหรือโคคาอินได้ (21 U.S.C. มาตรา 802 (17) (C)) หรือโคคาอิน เกลือ สูตรโครงสร้างทางเคมีกับไฮโซเมอร์ และเกลือของไฮโซเมอร์ของโคคาอิน (21 U.S.C. มาตรา 802 (17) (D)) หรือเอคโกนีน อนุพันธ์ของเอคโกนีน เกลือ ไฮโซเมอร์และเกลือไฮโซเมอร์ของเอคโกนีน (21 U.S.C. มาตรา 802 (17) (E)) หรือส่วนประกอบ ส่วนผสมหรือการเตรียมการซึ่งประกอบด้วยและปริมาณของสารอื่นซึ่งได้กล่าวถึงข้างต้น (21 U.S.C. มาตรา 802 (17) (F))

สารทั้งหมดถูกควบคุมภายใต้กฎหมาย CSA มีอยู่ด้วยกัน 5 ประเภท เป็นสารซึ่งมีคุณค่าทางการแพทย์ การรักษา และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในทางที่ผิดและก่อให้เกิดการติดเป็นนิสัย โดยในประเภทที่ 1 สงวนไว้สำหรับยาอันตรายที่สุดซึ่งไม่ได้ใช้ในทางการแพทย์ ขณะที่ประเภทที่ 5 เป็นประเภทที่ได้ใช้สำหรับยาที่อันตรายน้อยที่สุด¹

สารควบคุมตามกฎหมาย CSA มี 5 ประเภท ตาม 21 U.S.C. มาตรา 812 ดังนี้คือ

1) สารควบคุมประเภท 1 เป็นยาหรือสารอื่นมีความเป็นไปได้ต่อการใช้ในทางที่ผิดสูง หรือเป็นยาหรือสารอื่นๆ ไม่ได้เป็นที่ยอมรับในทางการแพทย์ใช้ในการรักษาในสหรัฐอเมริกาหรือไม่ยอมรับถึงความปลอดภัยสำหรับการใช้ยาหรือสารอื่นภายใต้ผู้ควบคุมในทาง

¹U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration, "Controll Substances Act," [http://en.wikipedia.org/wiki/Controlled_Substances_Act], 2 November 2012.

การแพทย์ ได้แก่ อาเซทอร์เฟ็น เฮโรอิน มอร์เฟ็น 3,4-เมทิลลีนไดออกซีเมทแอมเฟตามีน 5-เมทอกซี-3,4-เมทิลลีนไดออกซีแอมเฟตามีน 3, 4, 5-ไตรเมทอกซีแอมเฟตามีน 4-เมทิล-2,5 ไดเมทอกซีแอมเฟตามีน กัญชา เป็นต้น

2) สารควบคุมประเภท 2 เป็นยาหรือสารอื่นที่มีความเป็นไปได้ต่อการใช้ในทางที่ผิดสูง หรือเป็นยาหรือสารอื่นๆ มีการยอมรับในทางการแพทย์ใช้ในการรักษาในสหรัฐอเมริกาหรือได้รับการยอมรับในทางการแพทย์อย่างจำกัดและเข้มงวด หรือการใช้ยาหรือสารอื่นๆ ในทางที่ผิดซึ่งเข้มงวดโดยแพทย์และเภสัชกร ได้แก่ ผีน ผีนยา อนุพันธ์ของผีนและผีนยา รวมถึง ไอโซเมอร์ เอสเทอร์ อีเทอร์ เกลือ และเกลือของไอโซเมอร์ เอสเทอร์ อีเทอร์ใด ๆ ของผีน ผีนยา อนุพันธ์ของผีนและผีนยา โบโคคา สารสกัดของโบโคคาซึ่งเป็นโคคาอินเอคโกนีน และอนุพันธ์ของเอคโกนีนหรือเกลือของอนุพันธ์ต่างๆ ของเอคโกนีนซึ่งแปรสภาพไปเป็นเอคโกนีนหรือโคคาอินและเกลือ ส่วนผสมอนุพันธ์ของสารดังกล่าว

3) สารควบคุมประเภท 3 เป็นยาหรือสารอื่นๆ มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในทางที่ผิดน้อยกว่ายาหรือสารอื่นๆ ในประเภท 1 และ 2 หรือยาหรือสารอื่นที่มีการยอมรับในทางการแพทย์ใช้ในการรักษาในสหรัฐอเมริกา หรือการใช้ยาหรือสารอื่นๆ ภายใต้การดูแลของแพทย์อยู่ในระดับปานกลางหรือต่ำ หรือโดยเภสัชกรอยู่ในระดับสูง ได้แก่ แอมเฟตามีน สารอื่นซึ่งประกอบด้วยปริมาณของเมทแอมเฟตามีนรวมทั้งเกลือ ไอโซเมอร์และเกลือของไอโซเมอร์ของแอมเฟตามีนหรือสารอื่นด้วย

4) สารควบคุมประเภท 4 เป็นยาหรือสารอื่นๆ มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในทางที่ผิดต่ำเกี่ยวข้องกับยาหรือสารอื่นในประเภท 3 หรือยาหรือสารอื่นที่มีการยอมรับในทางการแพทย์ใช้ในการรักษาในสหรัฐอเมริกา หรือการใช้ในทางที่ผิดของยาหรือสารอื่นภายใต้การดูแลของแพทย์หรือเภสัชกรในปริมาณจำกัดเกี่ยวข้องกับยาหรือสารอื่นในประเภท 3 ได้แก่ บาร์บิตาล คลอรัลไฮเดรท เมโพรบาเมตเพนโต เอทคลอวินอล เอทินาเมต เมทิลฟีโนบาร์บิตาล ฟีโนบาร์บิตาล

5) สารควบคุมประเภท 5 เป็นยาหรือสารอื่นที่มีความเป็นไปได้ต่ำสำหรับการใช้ในทางที่ผิดเกี่ยวกับยาหรือสารอื่นในประเภท 4 หรือยาหรือสารอื่นๆ ได้มีการยอมรับทางการแพทย์ในการรักษาในสหรัฐอเมริกา หรือนำไปใช้ในทางที่ผิดของยาหรือสารอื่นภายใต้การดูแลของแพทย์หรือเภสัชกรในปริมาณจำกัดเกี่ยวกับยาหรือสารอื่นในประเภท 4 ได้แก่ ส่วนประกอบ ส่วนผสมหรือการเตรียมประกอบด้วยปริมาณจำกัดของยาเสพติด เช่น จำนวนไม่มากกว่า 200 มิลลิกรัมของโคเดอีนต่อ 100 มิลลิตร หรือต่อ 100 กรัม หรือจำนวนไม่มากกว่า 100 มิลลิกรัมของไดไฮโดรโคเดอีนต่อ 100 มิลลิตรหรือต่อ 100 กรัม หรือ จำนวนไม่มากกว่า

100 มิลลิกรัมของเฮโรอีนหรือฝิ่นต่อ 100 มิลลิลิตรหรือต่อ 100 กรัม หรือจำนวนไม่มากกว่า 2.5 มิลลิกรัมของโคเคนในซีเลทและไม่น้อยกว่า 25 ไมโครกรัมของโทรฟีนซิลเฟรทต่อปริมาณหนึ่ง ยูนิต หรือจำนวนไม่มากกว่า 100 มิลลิกรัมของฝิ่นต่อ 100 มิลลิลิตรหรือต่อ 100 กรัม

เปรียบเทียบยาเสพติดของสหรัฐอเมริกากับของประเทศไทย ในกลุ่มยาเสพติด ประเภท 1-3 ของสหรัฐอเมริกา จะเป็นยาเสพติดประเภท 1-5 ของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530 และเป็นยาเสพติดที่กำหนดในประกาศกระทรวงฉบับที่ 1 ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ส่วนยาเสพติดประเภท 4-5 จะเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 และยาเสพติดประเภท 1-5 เป็นยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

3.1.2 ความเป็นมาของการริบทรัพย์สิน

สหรัฐอเมริกาในยุคที่เป็นอาณานิคมของอังกฤษ ได้รับอิทธิพลในเรื่องการริบทรัพย์สินตามกฎหมายอังกฤษ โดยหลักในคอมมอนลอว์เห็นว่า ตัวทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเป็นทรัพย์สินที่ผิดและต้องริบให้แก่พระเจ้า ดังปรากฏในคัมภีร์ไบเบิลความตอนหนึ่งว่า "ถ้าวัวทำร้ายผู้ใดถึงตาย วัวนั้นจะถูกขว้างปาด้วยหินและห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเนื้อวัวตัวนั้นแต่เจ้าของวัวต้องรับโทษ" จะเห็นได้ว่าเมื่อวัวทำความเสียหายแก่ผู้อื่นเจ้าของวัวจะสูญเสียสิทธิในทรัพย์สิน โดยไม่พิจารณาถึงความบริสุทธิ์หรือความผิดของเจ้าของวัว² กฎหมาย Common Law ของอังกฤษได้รับอิทธิพลในเรื่องดังกล่าวโดยผ่านทางศาสนาคริสต์ คือ การริบทรัพย์สินที่เป็นสาเหตุการตายของผู้อื่น เรียกว่า deodand³ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการสมมุติทางกฎหมาย (legal fiction) ว่าเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายถือว่าเป็นทรัพย์สินที่ใช้

²Michael F. Zeldin and Roger G. Weiney, "Innocent Third Parties and Their Rights in Forfeiture Proceeding," American Criminal Law Review, 28 (1991), 843.

³deodand มาจากภาษาลาติน คำว่า deodandum หมายความว่า นำทรัพย์สินมอบให้พระเจ้า

ในการกระทำความผิดและอาจใช้ทำร้ายผู้อื่นต่อไปจะต้องถูกริบ เพราะผิดกฎหมายโดยตัวทรัพย์สินนั่นเอง จะไม่พิจารณาความผิดหรือความบริสุทธิ์ของเจ้าของทรัพย์สิน⁴

เมื่อสหรัฐอเมริกาได้รับเอกราชในปี ค.ศ. 1790 ได้นำหลักการริบทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil Forfeiture) หรือการริบทรัพย์สินโดยใช้กระบวนการพิจารณาต่อทรัพย์สิน (In Rem Proceeding) มาใช้และห้ามการลงโทษริบราชบาทร เนื่องจากในอดีตมีการใช้โดยมิชอบและในปีเดียวกันนั้นเองรัฐสภาได้ออกกฎหมายกำหนดให้ริบทรัพย์สินไว้ในกฎหมายการเดินเรือและศุลกากรสำหรับเรือ (Maritime and Custom Laws) ให้ริบสินค้าต้องห้ามและเรือที่ลำเลียงสินค้าต้องห้าม โดยใช้การริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการดังกล่าว เหตุผลที่ต้องออกกฎหมายฉบับนี้เนื่องจากการฝ่าฝืนกฎหมายการเดินเรือและศุลกากรมากขึ้น แม้จะได้มีการพิจารณาคดีโดยตัดสินลงโทษลูกเรือแล้วก็ตาม แต่เรื่อนั้นก็ยังคงถูกนำมาใช้กระทำความผิดอีกโดยลูกเรือพวกใหม่ ศาลไม่สามารถลงโทษเจ้าของเรือได้เพราะไม่ได้เจ้าของมาอยู่ในเขตอำนาจศาลสหรัฐ หรือเรื่อนั้นถูกเช่ามาจึงไม่มีเขตอำนาจเหนือบุคคล สหรัฐอเมริกาจึงนำการริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการกระทำความผิดดังกล่าวมาใช้

ต่อมาสภาองเกรสได้ออกกฎหมายหลายฉบับให้ริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่ง เกี่ยวกับความผิดอาญาที่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ⁵ เช่น กฎหมายยาเสพติด (Controlled Substances Act), กฎหมายการฟอกเงิน (Money Laundering Control Act), กฎหมายลิขสิทธิ์ (Copyrights Act), กฎหมายโทรคมนาคม (Communications Statute) เป็นต้น กฎหมายในปัจจุบันได้ขยายขอบเขตประเภทของทรัพย์สินที่จะถูกริบออกไปอย่างกว้างขวางกว่าการริบทรัพย์สินในสมัยก่อน ซึ่งตั้งอยู่บนการสมมติทางกฎหมายว่า ทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดความผิดเป็นทรัพย์สินมิชอบด้วยกฎหมาย ได้ขยายให้ริบทรัพย์สินซึ่งมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิดทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือทรัพย์สินที่ใช้อำนวยความสะดวกในการกระทำความผิดและให้ริบทรัพย์สินทุกประเภททั้งอสังหาริมทรัพย์และ

⁴John Brew, "State and Federal Forfeiture of Property involved in Drug Transantion," Dickinson Law Review, 92 (winter 1988), 463.

⁵Jay A. Rosenberg, "Constitutional Rights and-Civil Forfeiture Action," Columbia Law Review, 88 (March 1988), 340.

สังหาริมทรัพย์⁶

การริบทรัพย์ที่ถือว่าเป็นโทษทางอาญา ปรากฏในปี ค.ศ. 1970 ในกฎหมายว่าด้วยองค์กรเกี่ยวกับอั้งยี่และการประพฤติมิชอบ (Racketeer Influenced and Corrupt Organization หรือ RICO) และกฎหมายยาเสพติดว่าด้วยธุรกิจอาชญากรรมต่อเนื่อง (Continuing Criminal Enterprise หรือ CCE) ซึ่งรัฐสภาของสหรัฐได้ริเริ่มนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหองค์กรอาชญากรรม โดยกำหนดโทษริบทรัพย์ผู้กระทำผิดไว้อย่างรุนแรงและเป็นเงื่อนไขสืบเนื่องมาจากการลงโทษผู้กระทำผิดนั้นโดยตรง ทั้งนี้เพราะเห็นว่าอาชญากรรมที่กระทำลงโดยมุ่งหมายหาผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญต้องนำโทษริบทรัพย์สินที่รุนแรงมาใช้เพื่อยับยั้งการกระทำผิดนั้นโดยตรง คำว่า "การริบทรัพย์ทางอาญา" (Criminal forfeiture) หรือกระบวนการพิจารณาคดีต่อบุคคล (In Personam Proceeding) จึงเริ่มมีการนำมาใช้นับแต่นั้นเป็นต้นมา⁷ แต่การริบทรัพย์ที่เรียกว่า Civil Forfeiture ตามกฎหมายต่างๆ ก็ยังคงมีอยู่โดยใช้ในการริบทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายหรือทรัพย์สินของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด⁸

จากความสับสนในการเริ่มนำโทษริบทรัพย์มาใช้กับคดีอาญาซึ่งมีกระบวนการต่างๆ ตามวิธีพิจารณาไม่ครบถ้วนและเห็นว่าขอบเขตที่นำมาใช้ยังไม่เหมาะสม จึงมีการปรับปรุงครั้งสำคัญในปี ค.ศ. 1984 เรียกว่า Comprehensive Forfeiture Act of 1984 หรือ CFA โดยแก้ไขกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหลายฉบับและขยายขอบเขตของการริบให้กว้างขวางขึ้น เช่น ความผิดเกี่ยวกับการลักพา การพนัน การวางเพลิง การลักทรัพย์ การให้สินบน การลामกอนาจาร การค้ายาเสพติด เป็นต้น ในปัจจุบันกฎหมายริบทรัพย์สินของสหรัฐอเมริกาได้แยกออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. การริบทรัพย์สินทางแพ่ง 2. การริบทรัพย์สินทางอาญา

อย่างไรก็ตามในอีกทางหนึ่งกฎหมายอเมริกาก็ได้พัฒนาแนวความคิดเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินเรื่อยมา โดยในปัจจุบันการริบทรัพย์สินได้ใช้เพื่อป้องกันสาธารณชนจากความเสียหายของสินค้าและทรัพย์สินขององค์กรอาชญากรรมดังนี้คือ

⁶พรพิมล ไชจิรัตน์, การริบทรัพย์ด้วยกระบวนการพิจารณทางแพ่งตามหลักกฎหมายคอมมอนลอว์เปรียบเทียบกับกฎหมายไทย, (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539), หน้า 13-14.

⁷Note, A Proposal to Reform Criminal Forfeiture Under Rico and CCE, 97 Harv.L.Rev.1929, (1984).

⁸ชัยวัฒน์ วงศ์วิวัฒนศาสตร์, "โทษริบทรัพย์," วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 12 (กรกฎาคม 2531), 85.

1) อำนาจตามกฎหมายในการริบทรัพย์สินทางแพ่ง ซึ่งได้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน ในปี ค.ศ. 1790 สภาองเกรสได้ออกกฎหมาย เนื่องจากการริบทรัพย์สินได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับตามกฎหมายทะเลและกฎหมายภาษีศุลกากรเป็นบทลงโทษสำหรับการใช้เรือในการฝ่าฝืนศุลกากร การริบทรัพย์สินดังกล่าวเป็นการกระทำต่อตัวทรัพย์สิน (In Rem) ซึ่งเป็นการฟ้องร้องตัวทรัพย์สินในฐานะจำเลย การฟ้องในลักษณะดังกล่าวถือว่ามีความจำเป็น เนื่องจากผู้เป็นเจ้าของเรือที่ใช้ลักลอบขนของผิดกฎหมาย เรือโจรสลัดหรือเรือที่ใช้ลักลอบขนหาส มักจะให้ลูกเรือเข้าไปกระทำความผิด เรืออาจถูกยึดและลูกเรือถูกลงโทษ แต่ศาลไม่อาจลงโทษผู้เป็นเจ้าของเรือได้ เนื่องจากผู้นั้นอยู่นอกการลงโทษของศาล หรืออ้างว่าตนเป็นเพียงผู้ให้เช่าเรือเท่านั้น เมื่อปราศจากพยานหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าได้กระทำความผิด เจ้าของเรือจึงพ้นความรับผิดในคดีอาญา หากไม่มีการริบทรัพย์สินทางแพ่ง (In Rem Forfeitures) แล้วเรือลำดังกล่าวอาจถูกนำกลับไปใช้กระทำความผิดได้อีก โดยพวกลูกเรือกลุ่มใหม่⁹

ในปี ค.ศ. 1978 สภาองเกรสได้ออกกฎหมายครอบคลุมถึงการริบเงินทั้งหมดที่ได้ใช้หรือได้รับมาจากการค้ายาที่ผิดกฎหมาย และการริบอสังหาริมทรัพย์ ในปี ค.ศ. 1984 กฎหมายริบทรัพย์สินในทางแพ่งและทางอาญาของสหรัฐ เป็นกฎหมายสารบัญญัติ โดยมีวัตถุประสงค์ในการริบทรัพย์สินทางอาญาอันเป็นการตัดเงินทุนและผลประโยชน์ของเงินทุนที่ได้จากการทำงานเกี่ยวกับอาชญากรรม เป็นการขัดขวางเงินทุนและผลประโยชน์จากการดำเนินงานอาชญากรรม¹⁰

2) ผลประโยชน์ของกฎหมายริบทรัพย์สิน คือทรัพย์สินที่ถูกริบหรือสิ่งที่ได้รับจากการขายทรัพย์สินที่ถูกริบให้ย้อนกลับมาตามบทกฎหมาย โดยใช้ผลประโยชน์นั้นต่อสู้กับอาชญากรรม โดยมีจุดมุ่งหมายของการริบทรัพย์สินเพื่อให้ทรัพย์สินที่ถูกริบซึ่งเป็นผลกำไรของอาชญากรรมใช้ต่อสู้อาชญากรรมนั้น¹¹

⁹U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration, History of Forfeiture, op cit., p. 1.

¹⁰U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration, History of Forfeiture, Ibid., pp. 1-2.

¹¹Ibid.

3.2 การริบทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil Forfeiture)

การริบทรัพย์สินทางแพ่งเป็นกระบวนการริบทรัพย์สินที่กระทำต่อตัวทรัพย์สิน (In Rem Proceeding) มิใช่ต่อเจ้าของทรัพย์สิน โดยกฎหมายถือว่าทรัพย์สินนั้นมีความผิด จึงมีมลทินมาตั้งแต่มีการกระทำความผิดและการริบทรัพย์สินนี้มีผลทำให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของรัฐมาตั้งแต่กระทำความผิด การโอนทรัพย์สินกันต่อๆ มาในภายหลังไม่เป็นเหตุอ้างให้หลุดพ้นจากการริบและผู้โอนจะอ้างว่าตนรับโอนมาโดยสุจริตไม่ได้ ส่วนเจ้าของทรัพย์สินซึ่งบริสุทธิ์ก็จะต้องพิสูจน์และอ้างว่าทรัพย์สินนั้นมิได้ใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย เช่น ฟ้องรถยนต์หมายเลข 999 หรือฟ้องที่ดินหมายเลข 444 โดยตัวทรัพย์สินเป็นจำเลย ดังนี้ เป็นหน้าที่ของเจ้าของที่จะต้องพิสูจน์ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่บริสุทธิ์

การริบทรัพย์สินทางแพ่งแม้จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคดีอาญาดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น แต่กฎหมายบางฉบับมีทั้งการริบทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil Forfeiture) และการริบทรัพย์สินทางอาญา (Criminal Forfeiture) มาใช้ด้วยกัน กระบวนการริบทั้งสองต่างเป็นอิสระซึ่งกันและกัน การลงโทษทางอาญาไม่เป็นเงื่อนไขให้ริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่ง และการริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่งไม่เป็นเงื่อนไขให้ลงโทษบุคคลในคดีอาญา และหลักการให้ริบทรัพย์สินทางแพ่งก็เป็นไปตามหลักเกณฑ์การดำเนินคดีทางแพ่ง เนื่องจากกระบวนการทั้งสองมีแนวความคิดพื้นฐานทางกฎหมายที่แตกต่างกัน

การฟ้องคดีจะต้องฟ้องยังศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ และเป็นกรฟ้องตัวทรัพย์สินนั้นเป็นจำเลยในคดีโดยตรง จึงไม่ต้องคำนึงว่าจะได้ตัวผู้กระทำความผิดหรือมีตัวผู้กระทำผิดในคดีนั้น วิธีพิจารณาการรับฟังพยานหลักฐานถือหลักการซึ่งน้ำหนักพยาน (preponderance of the evidence) ซึ่งต่างกับคดีอาญาที่จะต้องพิสูจน์โดยปราศจากข้อสงสัย (beyond reasonable doubt)¹² ซึ่งประเภทของทรัพย์สินที่ถูกริบนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะทำการศึกษาจากกฎหมายยาเสพติด The Controlled Substances Act (CSA) และกฎหมายว่าด้วยองค์กรที่ใช้อิทธิพลในทางทุจริตและผิดกฎหมาย Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act (RICO)

¹²Kelly McClure, "Federal Civil Forfeiture of Assets: How It Works and Why It Must," University of Bridgeport Law Review Association, (1991), 438.

3.2.1 ประเภทของทรัพย์สินที่พึงถูกริบตามกฎหมายว่าด้วยสารควบคุม (CSA)

ประเภทของทรัพย์สินที่พึงถูกริบตามกฎหมายว่าด้วยสารควบคุม The Controlled Substances Act (CSA) ภายใต้บทบัญญัติ 21 U.S.C. มาตรา 881 ซึ่งอนุญาตให้ยึด (seizure) อาศัย (custody) ควบคุม (disposition) ทรัพย์สินที่สามารถยึดได้มี 11 ประเภท¹³ โดยได้จัดประเภทจากทรัพย์สินที่เป็นเครื่องมือหรือเป็นประโยชน์ในการทำอาชญากรรม โดยมีประสงค์จะควบคุมยา วัสดุ เครื่องมือ หรือสิ่งบรรจุกที่ใช้ทำ หนีบหนี หรือทำการแจกจ่ายยา และการแบ่งชั้นของทรัพย์สินที่สามารถยึดได้ที่สำคัญที่สุดคือ "เงินที่ถูกแลกเปลี่ยน" ในการค้ายาเสพติด รวมเรียกว่า drug property

การริบทรัพย์สินตามกฎหมาย CSA นี้ต้องพิจารณาถึง

1) เหตุอันควรเชื่อในการยึด (Probable Cause to Seize)

การกำหนดเพียงว่าการดำเนินการริบทรัพย์สินเริ่มต้นภายใต้มาตรา 881 เป็นเหตุอันควรเชื่อได้ว่าทรัพย์สินถูกริบ เหตุน่าเชื่อยังคงมีอยู่ ทรัพย์สินสามารถถูกยึดและการดำเนินการเริ่มขึ้น ภาระการพิสูจน์ตกอยู่กับเจ้าของทรัพย์สินยกขึ้นเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกริบ

ความแน่นอนของเหตุอันควรเชื่อของการยึดสำหรับการริบต้องมีบางสิ่งมากกว่าเพียงข้อสงสัยและพยานหลักฐานได้ใช้เพื่อตั้งมูลเหตุอันควรเชื่อซึ่งไม่รวมถึงการฝ่าฝืนสิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ได้แก้ไขครั้งที่ 4 และ 5¹⁴

ตัวอย่าง

1. ก เป็นเจ้าหน้าที่ DEA ได้รับการบอกกล่าวโดย FAA ให้ตรวจค้น นาย ข ผู้โดยสารได้เข้ามาในพื้นที่สายการบินโดยเที่ยวบินซานดิเอโก ลำเลียงตัวเงินจำนวน 50,000 เหรียญ ก ได้พบ ข และถามเกี่ยวกับเงิน ข พูดเพียงว่าเขาขนส่งตัวเงินมาเท่านั้น เงินไม่สามารถยึดได้ DEA ต้องมีข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แวดล้อมให้เพียงพอในการยึดเพื่อริบทรัพย์สินใน

¹³United States Department of Justice Drug Enforcement Administration. Title 21 United States Code (USC) Controlled Substances Act, "Section 881. Forfeitures," [<http://www.deadiversion.usdoj.gov/21cfr/21usc/881.htm>], 3 January 2007.

¹⁴United States Department of Justice Drug Enforcement Administration Office of Chief Counsel, Forfeiture of Currency & Proceeds, (Washington D.C.: United States Department of Justice, 1978), p. 11.

เหตุผลอันควรเชื่อว่าเงินรีบได้ตาม 881 (a) (6) เพียงข้อสงสัยไม่เพียงพอต่อการยึดซึ่งต้องมีหลักฐานที่แน่นหนามากกว่า

2) หมายยึด (Seizure Warrants)

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีเหตุเชื่อว่าจะทรัพย์สืบได้ใช้ในการฝ่าฝืนต่อการริบทรัพย์สืบ เจ้าหน้าที่ที่สามารถยึดทรัพย์สืบปราศจากหมายได้

แต่อย่างไรก็ตามมีข้อจำกัดต่อการยึดยานพาหนะ และมีข้อยกเว้นของการยึดที่มีการจับกุมซึ่งต้องมีหมายหรือหมายยึดทรัพย์¹⁵

3) ทรัพย์สืบซึ่งซ่อนกัน (Pigeonholing)

เป็นกรณีที่ประเภททรัพย์สืบไม่อาจยึดได้ ตามบทบัญญัติหนึ่งแต่สามารถยึดได้ตามอีกบทบัญญัติหนึ่ง หรือยึดได้มากกว่าหนึ่งบทบัญญัติ เป็นการอุดช่องว่างในการหลบเลี่ยงเพื่อมิให้ทรัพย์สืบนั้นถูกริบ¹⁶

ตัวอย่าง

1. ก ใช้เงิน 10,000 เหรียญของทรัพย์สืบที่รีบได้ซื้อรถใหม่จากผู้ขาย ข โดย ก ให้รถเป็นของขวัญแก่น้องชาย น้องชายไม่รู้ว่า ก เกี่ยวข้องกับการลักลอบค้ายาเสพติด ก ยืมรถจากน้องชายและใช้ในการขนส่งเฮโรอีน รถยนต์สามารถยึดได้ภายใต้ 881 (a) (4) และ 881 (a) (6) ถ้าความไม่รู้ของน้องชายสามารถหาพยานถึงกรไม่รู้ถึงการกระทำของ ก รถจะเข้าข้อยกเว้นการริบภายใต้ 881 (a) (6) แต่ไม่เข้าข้อยกเว้นการริบภายใต้ 881 (a) (4) น้องชาย ก ถูกจำกัดการยื่นคำร้องเพื่อบรรเทาผลร้ายหรือการผ่อนผันการริบทรัพย์สืบ

3.2.2 กฎหมาย RICO

การริบทางแพ่งตามกฎหมาย RICO มีบัญญัติไว้ใน 18 U.S.C. มาตรา 1964-1968 เกี่ยวพันกับการกระทำตาม 18 U.S.C. มาตรา 1961 และ 1962 ซึ่งจะกล่าวถึงเฉพาะ มาตรา 1964

มาตรา 1964 บัญญัติว่า

(a) ให้อำนาจศาลที่จะมีคำสั่งใดๆ ที่เหมาะสมแก่กรณีรวมทั้ง

1) สั่งให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งสละประโยชน์ของตนในธุรกิจ

2) มีข้อกำหนดในอนาคตของกิจการหรือการลงทุนของบุคคล รวมทั้งห้าม

มิให้บุคคลใดมีส่วนหรือพยายามมีส่วนในธุรกิจ

¹⁵Ibid., pp. 11-12.

¹⁶Ibid., pp. 12-13.

3) สั่งให้สิ้นสุดหรือจัดตั้งกิจการธุรกิจขึ้นใหม่

อนุमतรานี้ใช้เพื่อทำให้วัตถุประสงค์ของ RICO บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจอย่างกว้างขวางในการที่จะมีคำสั่งใดๆ ในคดีแพ่งตาม RICO

(b) ให้อำนาจอธิบดีกรมอัยการที่จะเริ่มต้นการกระทำใดๆ ในทางแพ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรที่ใช้อิทธิพลในทางทุจริตและผิดกฎหมาย โดยได้กำหนดวิธีการที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของอนุमतรานี้ใช้สำหรับก่อนการฟ้องคดีแพ่งต่อศาล และให้อำนาจรัฐในอันที่จะขัดขวางหรือยับยั้งจำเลยจากการกระทำผิดกฎหมายต่อไป และป้องกันมิให้ผู้ถูกกล่าวหาเคลื่อนย้ายสิ่งที่ตนได้รับในขณะที่รอการพิจารณาคดี

(c) บุคคลที่ได้รับความเสียหายในทางธุรกิจหรือทรัพย์สินโดยการละเมิดกฎหมายตามมาตรา 1962 อาจฟ้องคดีและเรียกร้องค่าเสียหาย ค่าใช้จ่ายและค่าทนายความได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายว่าด้วยองค์กรที่ใช้อิทธิพลในทางทุจริตและผิดกฎหมาย กระทรวงยุติธรรมเห็นว่า "สหรัฐ" เป็นบุคคลตามมาตรา 1964 (c)

(d) คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดในคดีอาญาจะปิดปากมิให้จำเลยโต้เถียงในคดีแพ่งที่มีข้อกล่าวหาซึ่งมีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีอาญา

บทบัญญัตินี้จะห้ามมิให้จำเลยโต้เถียงข้อเท็จจริงที่ได้มีการพิสูจน์แล้วในคดีอาญา

3.2.3 กระบวนการริบทรัพย์สินทางแพ่ง

การดำเนินการริบทรัพย์สินทางแพ่งนี้จะต้องฟ้องยังศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ โดยกฎหมายกำหนดให้อัยการอาจขอให้ศาลรอการพิจารณาคดีไว้ได้ เมื่อมีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่เกี่ยวข้องกันแล้ว (21 U.S.C. 881 (I)) ทั้งนี้เพื่อมิให้การพิพากษาในคดียึดทรัพย์สินทางแพ่งก่อนคดีอาญาเสร็จสิ้น เพราะอาจกลายเป็นการเปิดเผยเทคนิคในการดำเนินคดีของอัยการ และให้มีอำนาจฟ้องคดีแพ่งยังศาลที่พิจารณาคดีอาญาได้ด้วย (21 U.S.C. 881 (J)) เพื่อเปิดโอกาสให้มีการร่วมพิจารณาคดีไปด้วยกัน

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้ศึกษาจะทำการศึกษากฎการริบทรัพย์สินทางแพ่งจากกฎหมายยาเสพติด (Controlled Substance Act (CSA)) เป็นหลัก ในกฎหมายฉบับนี้มีบัญญัติให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายศุลกากร กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและ Supplemental Rules for Certain Admiralty and Maritime Claims มาใช้ด้วยเท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมายยาเสพติด

(1) บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการริบทรัพย์สินทางแพ่ง

การริบทรัพย์สินทางแพ่งมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง คือ 21 U.S.C. มาตรา 881 ใน Controlled Substance Act of 1970 อันเป็นกฎหมายว่าด้วยสารที่ถูกควบคุม ปี ค.ศ. 1970 ซึ่งได้กล่าวมาแล้วในข้อ 3.2.1 พระราชบัญญัตินี้เป็นตัวเสริมการลงโทษทางอาญา¹⁷ โดยกฎหมายดังกล่าวอนุญาตให้ยึด (seizure) อายัด (custody) ควบคุม (disposition) ทรัพย์สินที่สามารถยึดได้ มี 11 ประเภทที่เกี่ยวข้องกับสารที่ถูกควบคุมตามบทบัญญัติใน มาตรา 881 กำหนดให้ประเภทของทรัพย์สินที่สามารถริบได้ โดยจัดประเภทจากทรัพย์สินที่เป็นเครื่องมือหรือเป็นประโยชน์ในการทำอาชญากรรมซึ่งกฎหมายฉบับนี้มุ่งประสงค์จะควบคุมยา วัสดุ เครื่องมือ หรือ สิ่งบรรจุที่ใช้ทำ หนีบหนี หรือทำการแจกจ่ายยา¹⁸ (สารที่ถูกควบคุม) และการแบ่งชั้นของทรัพย์สินที่สามารถยึดได้ที่สำคัญที่สุดคือ “เงินที่ถูกแลกเปลี่ยน” (หรือมีเจตนาจะแลกเปลี่ยน) ในการค้ายาเสพติดและอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินส่วนบุคคลที่ใช้ประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนยาเสพติดหรือก่อให้เกิดกระบวนการค้ายาเสพติดซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวนี้ รวมทั้งรถยนต์ เครื่องบิน เรือ ที่ใช้ในการขนส่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือใช้ในลักษณะที่เป็นการละเมิดพระราชบัญญัตินี้และรวมถึงเงินหรือทรัพย์สินอันมีค่าที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนยาเสพติดและทรัพย์สินที่ใช้ประกอบการกระทำละเมิด¹⁹ พระราชบัญญัตินี้รวมเรียกว่า drug property²⁰

ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (drug property) อาจถูกริบได้ตามหมายที่ออกโดยกระบวนการศาล (may be confiscated under a judicial seizure warrant) หรือโดยตัวแทนของลมาพันธ์ (by federal agents) ซึ่งในสหรัฐอเมริกา ทั้งกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงการคลังมีอำนาจยึดทรัพย์สิน²¹ ภายใต้บทบัญญัติ มาตรา 881

¹⁷Ibid., p. 39.

¹⁸มาตรา 881 (a) (1)-(3) และ (5)

¹⁹มาตรา 881 (a) (4), (6) และ (7)

²⁰Gary M. Mevel, The Unemployed Criminal Alternative in The Civil War of Drug Forfeiture, *American Criminal Law Review*, 30 (1992), 40.

²¹Ibid., p. 42.

ทั้งนี้การยึดทรัพย์สินจะต้องมี probable cause²² ที่จะเชื่อได้ว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ภายใต้การจับได้ตามมาตรา 881 (b) ซึ่งกำหนดให้ทรัพย์สินใดๆ ภายใต้การยึดทรัพย์สินทางแพ่งของสหรัฐอเมริกา ภายใต้บทย่อย (subchapter) นี้ อาจถูกยึดโดยอัยการสูงสุดมีคำสั่งให้ยึดตามกระบวนการที่ออกตามกฎเกณฑ์เสริมสำหรับการเรียกร้องทางพาณิชย์นาวีและทางทะเล (supplemental rule for certain admiralty and maritime claims) และกระทำโดยศาลชั้นต้น (district court) ของสหรัฐอเมริกาที่มีอำนาจเหนือทรัพย์สินนั้น การยึดทรัพย์สินที่ปราศจากกระบวนการดังกล่าวจะกระทำมิได้เว้นแต่เมื่อ²³

1) การยึดเป็นเหตุการณ์ที่จะจับกุมหรือค้นหาภายใต้หมายค้น (search warrant) หรือการตรวจดูภายใต้ใบอนุญาตให้ตรวจค้นของฝ่ายปกครอง (administrative inspection warrant)

2) ทรัพย์สินที่ถูกยึดนี้เคยมีคำพิพากษาของศาลที่ได้ตัดสินให้ริบเพื่อประโยชน์ต่อสหรัฐอเมริกาในคำสั่งห้ามทางอาญา (criminal injunction) หรือกระบวนการริบทรัพย์สินภายใต้บทย่อย (subchapter) นี้

3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีเหตุอันควร (probable cause) ที่เชื่อถือได้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หรือ

4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นว่ามีเหตุอันควรที่จะเชื่อได้ว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะยึดได้ตามบทย่อย (subchapter) นี้

เมื่อได้ตรวจพบทรัพย์สินที่อาจจับได้แล้วก็จะมีการยึดไว้ (19 U.S.C. 1605) แล้วทำการประเมินราคาตามราคาท้องถิ่น (19 U.S.C. 1606) จากนั้นจะมีการแยกกระบวนการ

²²probable cause คือการมีหลักฐานที่จะรับรองบุคคลในการเชื่อถือข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผลซึ่งมีน้ำหนักมากกว่าการสงสัย แต่น้อยกว่าการมีประจักษ์พยานพิสูจน์ (such evidence as would warrant a person of reasonable caution to believe the fact more than mere suspicion of guilt but less than prima facie proof) อ้างใน Gary M. Meveal, op, cit., footnote 20, p. 37.

²³21 U.S.C. มาตรา 881 (b)

ริบทรัพย์ออกเป็น 2 กรณี คือ²⁴

1. การดำเนินการริบทรัพย์สินโดยฝ่ายบริหาร (administrative forfeiture proceeding) วิธีการนี้ในอดีตเป็นเรื่องของการยึดทรัพย์ที่มีมูลค่าไม่สูงนัก อันมีมูลค่าไม่ถึง 500 ดอลลาร์สหรัฐ ให้ยึดได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการทางศาล²⁵ แต่ปัจจุบันการดำเนินการริบทรัพย์ของฝ่ายบริหารเป็นเรื่องของการคัดค้านการยึดทรัพย์โดยกำหนดให้ใช้กับยานพาหนะหรือทรัพย์สินส่วนตัวซึ่งมีมูลค่าไม่เกิน 500,000 ดอลลาร์สหรัฐ ถ้าไม่มีบุคคลใดมาคัดค้านการยึดกระบวนการนี้กำหนดให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรแก่บุคคลที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ถูกยึด²⁶ โดยจะทำการพิมพ์ประกาศแจ้งความการยึดและการจะจำหน่ายให้ทราบโดยทั่วไปเป็นเวลา 3 สัปดาห์ติดต่อกันตามวิธีการที่รัฐมนตรีกระทรวงการคลังกำหนดและเพื่อให้แน่ใจว่าจะไม่มีการคัดค้านในภายหลังการยึดทรัพย์จะต้องประกาศในหนังสือพิมพ์เพื่อให้ผู้ที่ไม่รู้หรือผู้ที่ยังไม่ได้รับหนังสือแจ้งการยึดทราบ

ผู้มีเหตุขอคืนทรัพย์สินจะต้องยื่นคำขอต่ออัยการในระหว่างระยะเวลาที่มีการประกาศดังกล่าว โดยวางหลักประกันไว้จำนวนหนึ่งตามที่กำหนดในกฎหมายและประกันว่าจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีในศาลหากผลในที่สุดปรากฏว่าทรัพย์นั้นต้องถูกริบ (19 U.S.C.1608) โดยเงินประกันอย่างน้อยจะต้องมีจำนวน 5,000 ดอลลาร์สหรัฐหรือร้อยละ 10 ของจำนวนเงินที่จะถูกยึดแต่ต้องไม่น้อยกว่า 250 ดอลลาร์สหรัฐ²⁷

หลังจากนั้นเรื่องก็จะถูกเสนอไปที่อัยการของสหพันธรัฐ (U.S. District Attorney) เพื่อต่อสู้อัยการในกระบวนการริบทรัพย์ในชั้นศาล ในกรณีนี้หากอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าริบไม่ได้ก็ต้องเสนอความเห็นให้คืนไปยังผู้มีอำนาจสั่งคืน แต่หากเห็นว่าจำเป็นต้องริบก็ต้องนำคดีฟ้องต่อศาลให้พิพากษาริบต่อไป (19 U.S.C.1604 and 1618) อันเป็นการยึดทรัพย์โดยกระบวนการทางศาล (Judicial Forfeiture) (19 U.S.C.1603, 1608, 1610 (Supp 1990)) ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดมาแสดงตัวขอคืนเจ้าพนักงานจะออกประกาศว่ามี การ

²⁴United States Department of Justice Drug Enforcement Administration. Title 21 United States Code (USC) Controlled Substances Act, "Section 881. Forfeitures," [<http://www.deadiversion.usdoj.gov/21cfr/21usc/881.htm>], 3 January 2007.

²⁵Gary M. Meveal, *Ibid.*, footnote 20, p. 42-43.

²⁶19 U.S.C. 1607 (a) (Supp. 1992).

²⁷Gary M. Meveal, *Ibid.*, footnote 20, p. 43.

ริบทรัพย์สินนั้นแล้วและดำเนินการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นต่อไป (19 U.S.C.1609) ทรัพย์สินที่เป็นของต้องห้ามมิให้มีการขายตามกฎหมายหรือการขายจะไม่คุ้มค่าใช้จ่ายรัฐมนตรี กระทรวงการคลังจะสั่งทำลายหรือจัดการโดยวิธีอื่นก็ได้ (19 U.S.C.1611)

ทรัพย์สินที่ใช้วิธีการนี้เดิมกำหนดมูลค่าไว้ต่ำแต่ต่อมาเห็นว่าเป็นวิธีปกิติที่ใช้ได้ผล โดยไม่ยุ่งยากเพราะผู้เกี่ยวข้องกับกระทำความผิดจะไม่กล้ามาขอคืนทรัพย์สิน จึงได้มีการแก้ไขในปี ค.ศ. 1984 ให้ใช้กับ 1) ทรัพย์สินที่มีมูลค่าไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ²⁸ 2) สินค้าที่ต้องห้ามนำเข้า และ 3) บรรดายานพาหนะต่างๆ ที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยกรณีที่ 2) และ 3) นั้นไม่ว่าจะมีมูลค่าเท่าใด และต่อมาในปี ค.ศ. 1990 ให้ใช้กับทรัพย์สินที่มีมูลค่าไม่เกิน 500,000 ดอลลาร์สหรัฐ²⁹

2. การดำเนินการริบทรัพย์สินโดยกระบวนการทางศาล (Judicial Forfeiture proceeding) วิธีนี้ใช้กับการริบทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในบังคับของการดำเนินการริบทรัพย์สินของฝ่ายบริหาร (administrative forfeiture proceeding) ดังที่ได้กล่าวในข้อ 1. เพราะมูลค่าทรัพย์สินที่จะริบเกิน 500,000 ดอลลาร์สหรัฐ และในกรณีที่มิได้แจ้งการจะริบทรัพย์สินของตนซึ่งจะต้องส่งเรื่องให้อัยการฟ้องคดีริบทรัพย์สินต่อศาลทุกกรณี (19 U.S.C.1610) จากนั้นจึงจะขอดำเนินการขายหรือจัดการแก่ทรัพย์สินที่ยึดไว้ดังต่อไปนี้

ในคดีเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินหรือการร้องขอทรัพย์สินนั้นเมื่อรัฐบาลนำสืบได้ว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นจริง ก็จะเป็นบทสันนิษฐานที่เพียงพอให้ทำการริบทรัพย์สินนั้นได้แล้ว และตกเป็นหน้าที่ของผู้ร้องขอที่เจ้าของทรัพย์สินหรือจำเลยที่จะต้องนำสืบแก้ไขหรือแสดงความบริสุทธิ์ของทรัพย์สินนั้น (19 U.S.C.1615)

อย่างไรก็ตามในระหว่างดำเนินการพิจารณาของศาลผู้ที่มีส่วนได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดและมีส่วนได้เสียกับทรัพย์สินที่ถูกริบ มีสิทธิร้องขอให้ศาลปล่อยทรัพย์สินนั้นก่อนได้ โดยนำเงินมาประกันตามราคาประเมินเพื่อให้ถือไว้แทนทรัพย์สินที่ยึดหรืออาจจะต้องถูกริบนั้น (19 U.S.C.1614) แต่ถ้าทรัพย์สินนั้นถูกขายทอดตลาดไปแล้วบุคคลที่สามผู้สุจริตอาจร้องขอเงินที่ขายคืนได้แต่ต้องยื่นคำขอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังภายในกำหนด 3 เดือนนับแต่มีการขายทอดตลาด แต่ผู้นั้นจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าตนไม่รู้ถึงการยึดทรัพย์สินนั้นมาก่อนและไม่รู้เพราะสภาพแวดล้อมทำให้ตนไม่อาจจะรู้ได้และเหตุที่ทรัพย์สินนั้น

²⁸ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์, อ้างแล้ว เิงอรรถที่ 8, หน้า 86.

²⁹19 U.S.C. 1607 (Supp. 1990)., Gary M. Meveal, op, cit., footnote 20, p. 43.

ต้องถูกริบตามกฎหมายมิได้เกิดจากการประมาทอย่างร้ายแรงหรือเจตนาชั่วฉฉฉฉของตน (19 U.S.C.1613)

3.2.4 การริบทรัพย์สินของบุคคลที่สาม

แม้ว่าการริบทรัพย์สินทางแพ่งจะยึดถือหลักการดำเนินคดีแพ่งเป็นสำคัญก็ตาม แต่เมื่อสภาพที่แท้จริงมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาญา การบังคับใช้กฎหมายจึงมีปัญหาทางทฤษฎีอาญาสอดแทรกอยู่ด้วย ซึ่งศาลสูงสหรัฐก็เคยวินิจฉัยในปี ค.ศ. 1886 และ ค.ศ. 1965 โดยได้วางหลักว่า หลักรัฐธรรมนูญในทางอาญาเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่ได้มาจากผู้กระทำผิดเอง (Compulsory self-incrimination) และหลักพยานหลักฐานที่ได้มาโดยการค้นและการยึดโดยมิชอบ (Unreasonable search and seizures) ต้องนำมาใช้ในคดีริบทรัพย์สินทางแพ่งด้วย³⁰

สำหรับปัญหาของบุคคลที่สามซึ่งมิใช่ผู้กระทำผิดหรือเป็นผู้สนับสนุนหรือตัวการร่วมด้วยนั้นในสหรัฐอเมริกาก็มีคดีให้ศาลวินิจฉัยกันหลายคดีว่า บุคคลดังกล่าวจะต้องถูกริบทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดอาญาได้หรือไม่ แต่เดิมนั้นศาลได้วางหลักไว้แน่ชัดว่า ความสุจริตของบุคคลที่สามไม่เป็นข้อต่อสู้ให้มีการริบทรัพย์สินของตน³¹ ซึ่งก็มีผู้อ้างเรื่อง innocent person ผู้คดีอยู่เสมอ แต่ต่อมาในปี ค.ศ. 1971 ศาลวินิจฉัยว่าการไม่รู้เห็นกับการกระทำความผิด (privity with the crime) เป็นข้ออ้างไม่ให้ริบได้³²

กรณีดังกล่าวมีผู้วิจารณ์ว่าที่ศาลตัดสินเช่นนั้นเพราะบทบัญญัติในกฎหมายศุลกากรในขณะนั้นว่าด้วยอำนาจคืนทรัพย์สินที่ริบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (19 U.S.C. 1618) เริ่มกำหนดแนวทางในการคืนทรัพย์สินไว้เช่นนั้น³³ หลังจากนั้นศาลสูงของสหรัฐในคดีต่อมาจึงได้วางหลักเกณฑ์แน่ชัดในคดี Calero Toledo v. Pearson Yacht Leasing Co., 416 U.S. 663 (1974) ว่าความสุจริตของเจ้าของทรัพย์สินไม่เป็นข้ออ้างมิให้ริบมาแต่เดิม³⁴

³⁰D.K. Cherry, "Constitutional Law-State Forfeiture Held Violative of Due Process," Tulane Law Review, 52 (1978), 871-872.

³¹U.S. v. One Ford Coupe Automobile, 272 U.S. 321 (1926).

³²U.S. v. U.S. Coin & Currency, 401 U.S. 715 (1971).

³³D.K. Cherry, "Constitutional Law-State Forfeiture Held Violative of Due Process," 52 Tul. L. Rev. 873 (1978), p. 873.

³⁴ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์, อ้างแล้ว เริงอรรถที่ 8, หน้า 88.

คดี Calero Toledo v. Pearson Yacht Leasing Co. นี้ ได้ถูกนำมาอ้างถึงตลอดมาเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินของบุคคลที่สาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเท็จจริงคดีนี้ได้ความว่า บริษัท เพียร์สัน ยอร์ช ลีซซิง มีกิจการให้เช่าเรือยอร์ชแก่ลูกค้าและในคดีนี้เรือยอร์ชลำหนึ่งของบริษัทที่ให้ลูกค้าเช่าไปได้ถูกเจ้าหน้าที่ตรวจพบกัญชาจำนวนเล็กน้อยในขณะที่ผู้เช่ากำลังนำเรือแล่นเดินทาง ข้อเท็จจริงดังกล่าวรับฟังเป็นยุติว่าเจ้าของเรือยอร์ชผู้ให้เช่าไม่รู้ว่าทรัพย์สินของตนถูกนำไปใช้โดยผิดกฎหมายและไม่มีส่วนร่วมกระทำผิดกับผู้เช่าด้วย ต่อมาเรือยอร์ชดังกล่าวถูกริบตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ริบยานพาหนะที่ใช้หรือต้องการจะใช้ในการขนส่งหรือในกิจการอื่นใดเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด³⁵

ในคดีนี้ศาลชั้นต้น (District court) พิพากษาไม่ริบเรือยอร์ชโดยให้เหตุผลว่าการริบทรัพย์สินดังกล่าวโดยมิได้มีการฟ้องร้องและพิจารณาคดี เป็นการขัดกับกระบวนการทางกฎหมายอันชอบธรรม (Due process of law) เพราะเป็นการเอาไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่มีค่าตอบแทนที่สมควร³⁶ แต่ศาลสูงของสหรัฐ (The U.S. Supreme court) พิพากษากลับคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นให้ริบเรือยอร์ชของบริษัทเพียร์สันฯ โดยให้เหตุผลว่า³⁷ 1) การริบเรือดังกล่าวเป็นหลักประกันในการลงโทษ (to warrant a punitive sanction) 2) เพื่อให้เจ้าของทรัพย์สินต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ (to exercise greater care in transferring possession of their property) เหตุผลในข้อนี้ศาลสูงของสหรัฐได้บันทึกไว้ในการปฏิเสธไม่ขาดใช้ค่าเสียหายแก่บริษัทเพียร์สันฯ ว่า "เป็นหน้าที่ที่เข้มงวดของเจ้าของทรัพย์สินที่จะต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้ทรัพย์สินของตนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ที่ผิดกฎหมาย" ดังนั้นการที่บริษัทเพียร์สันฯ ทำหน้าที่

³⁵Pearson Yacht Leasing Co. v. Massa, 363 F. Supp 1337, 1340 (D.P.R. 1973), rev' d sub. nom, Calero – Toledo v. Yacht Leasing Co., 416 U.S. 663 (1974) และดู James R. Maxeiner, Constitutionalizing Forfeiture Law—The German Example, 27 : 4 Am. J. Comp. L. 635,661 (1979).

³⁶กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา "การริบทรัพย์สินประเภทที่ใช้ในการกระทำความผิด," อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ นายประสิทธิ์ ศรีนทุ ณ วัดศรีทศเทพ วันพฤหัสบดี ที่ 15 มิถุนายน 2521, (กรุงเทพมหานคร: วัชรินทร์การพิมพ์, 2521), หน้า 71.

³⁷เรื่องเดียวกัน, น. 72. และดู James R. Maxeiner, op. cit., footnote 35, p. 662-664.

บทพร้อมจึงเป็นข้อสนับสนุนในการลงโทษริบทรัพย์สินของเขาเสียได้ 3) การริบทรัพย์ (เรียวอร์ช) จะเป็นการป้องกันมิให้นำเรือลำนี้ไปใช้ในการกระทำความผิดอีก 4) เป็นการลงโทษให้เสียหายทางเศรษฐกิจเพื่อมิให้มีผลประโยชน์เกิดขึ้นจากการกระทำความผิด และ 5) การริบทรัพย์เป็นวิถีทางในการชดเชยค่าใช้จ่ายให้แก่รัฐบาลที่ต้องเสียไปเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายอาญา

คดีดังกล่าวผู้พิพากษา White และผู้พิพากษา Powell เห็นว่า เนื่องจากผลประโยชน์สาธารณะที่สำคัญปรากฏในคดีนี้การริบทรัพย์โดยไม่มีการพิจารณาก่อนที่จะริบทรัพย์สินนั้นจึงไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่มีความเห็นแย้งโดยผู้พิพากษา Stewart และผู้พิพากษา Douglass เห็นว่าการริบทรัพย์ในคดีนี้ขัดต่อกระบวนการตามกฎหมายอันชอบธรรมโดยผู้พิพากษา Douglass ได้ชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงว่าการริบทรัพย์โดยมิได้มีการพิจารณาคดีเสียก่อนดังในคดีนี้เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องกระทำ เพราะการยึดเรือได้มีขึ้นเป็นเวลานานถึงสองเดือนนับแต่การตรวจพบกัญชาบนเรือนั้น ยิ่งกว่านั้นเจ้าของเรือยังระบุไว้ในสัญญาเช่าเรือด้วยว่า ห้ามมิให้นำเรือนั้นไปใช้ในกิจการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำพิพากษาคดีนี้จึงเป็นกรณีไม่จำเป็นและมีได้ก่อให้เกิดผลดังที่มุ่งจะให้และมีคำพิพากษาที่รุนแรงเช่นนี้ควรจะบรรเทาลงบ้างเพื่อความยุติธรรม³⁸

จะเห็นได้ว่าการริบเรือที่ขนยาเสพติดมีผลเป็นการป้องกันการกระทำความผิดในครั้งต่อไป เป็นการลงโทษเพื่อให้เสียหายทางเศรษฐกิจเพื่อมิให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิด ซึ่งเมื่อมีกฎหมายเช่นนี้เจ้าของเรือจะต้องมีหน้าที่ระมัดระวังในการให้เช่าเรือของตนไปใช้ในการกระทำความผิด การริบทรัพย์ของบุคคลที่สามจึงไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ จากแนวคำพิพากษาของศาลสูงสหรัฐในคดีดังกล่าว เท่ากับเห็นว่าหากบุคคลที่สามซึ่งสุจริตได้กระทำการต่างๆ อันควรมิให้เกิดการกระทำความผิดแล้วก็อาจเป็นข้ออ้างยกเว้นการริบทรัพย์ได้ ซึ่งแนววินิจฉัยที่เห็นว่าการที่สามต้องมีเหตุรับผิดชอบ (culpable) ด้วยการประมาทหรือรู้เห็นการเอาไปใช้โดยไม่ชอบนั้น ศาลสูงของมลรัฐต่างๆ ก็เริ่มยึดถือแนวนี้บ้างแล้ว³⁹

กฎหมายสารบัญญัติในระยะหลัง จึงได้ระบุเรื่องการสุจริตหรือการมิได้รู้เห็นเป็นใจหรือไม่มีส่วนในการกระทำความผิด (innocent person) เป็นเงื่อนไขในการริบทรัพย์ของบุคคลที่สามไว้ให้ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม "การรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด" ตามกฎหมาย

³⁸ กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 36, หน้า 72.

³⁹ D.K. Cherry, "Constitutional Law-State Forfeiture Held Violative of Due Process," 52 Tul. L. Rev. 873 (1978).

สหรัฐอเมริกาที่เป็นข้อยกเว้นการริบทรัพย์ของบุคคลภายนอกนั้นมีขอบเขตที่กว้างขวางมิได้จำกัด แต่การกระทำอันเข้าลักษณะของตัวการร่วมหรือผู้สนับสนุนเท่านั้น ตัวอย่างเช่น

U.S.v. One 1973 Buick Riviera Auto, 560 F. 2d 897 (1977) บิดาทราบว่าบุตรของตนยุ่งเกี่ยวกับกัญชาและอาจเป็นไปได้ว่าอาจใช้รถในบ้านชนกัญชา แต่มิได้วางเงื่อนไขในการใช้รถกับบุตรของตนเพื่อป้องกันมิให้เกิดการนำไปใช้ทำผิดดังนี้จึงไม่อาจอ้างเรื่องความสุจริตของตนขึ้นเป็นข้อต่อสู้ได้

U.S.v. One 1976 Buick Skylark, 2-door Coupe, 453 F.Supp. 639 (1978) รถยนต์ในบ้านสมาชิกในครอบครัวอาจจะนำไปใช้เพื่อการอันใดก็ได้ เมื่อรู้ว่าสมาชิกในครอบครัวยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การไม่ห้ามปรามหรือจำกัดการใช้รถยนต์ให้ชัดเจนจึงไม่เพียงพอที่จะอ้างความสุจริตของตนขึ้นต่อสู้ได้

U.S.v. One Rockwell Intern., Commander 690c/840, 594 F.Supp. 133 (1984) เจ้าของเครื่องบินไม่ทราบว่าผู้เช่าจะใช้เครื่องบินของตนขนยาเสพติด แต่ในการให้เช่าเพื่อธุรกิจส่วนตัวในบริเวณที่มีการลักลอบขนยาเสพติดอยู่เสมอๆ นั้น การที่เจ้าของเครื่องบินมิได้ทำอย่างใดในการให้เช่าเพื่อป้องกันการใช้โดยมิชอบด้วยกฎหมายเครื่องบินดังกล่าวจึงอยู่ในข่ายที่จะต้องริบ

U.S.v. One 1979 Datsun, 280 ZX, 720 F. 2d 543 (1983) เจ้าของจะขายรถ จึงให้คนขับไปให้ผู้จะซื้อได้ดู แต่คนขับกลับเอาไปชนโคเคนซึ่งตนไม่อาจรู้ได้มาก่อน ดังนี้ยกเรื่องสุจริตอ้างได้ไม่อยู่ในข่ายที่ต้องริบ

3.3 การริบทรัพย์สินทางอาญา (Criminal Forfeiture)

การริบทรัพย์สินทางอาญาจะตรงกันข้ามกับการริบทรัพย์สินทางแพ่ง กล่าวคือ การริบทรัพย์สินทางอาญาเป็นส่วนหนึ่งของการฟ้องคดีอาญา เนื่องจากการริบทรัพย์สินทางอาญาเป็นกระบวนการริบทรัพย์สินที่กระทำต่อตัวบุคคล (In Personam Proceeding) เป็นการฟ้องผู้กระทำความผิดทางอาญาโดยจะต้องพิจารณาว่าบุคคลผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำตามที่ถูกฟ้องหรือไม่ เมื่อโจทก์พิสูจน์ให้ศาลเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอาญาจึงจะลงโทษริบทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่ต้องพิจารณาว่าตัวทรัพย์สินมีความผิดหรือไม่แต่อย่างไร กระบวนการริบทรัพย์สินในกรณีนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฟ้องคดีอาญา อันเป็นกระบวนการพิจารณาที่ดำเนินคดี

โดยตรงต่อบุคคล มีผลต่อพันธะ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้นั้น⁴⁰ จำเลยในกระบวนการนี้คือบุคคลทางพิจารณาคดีเพื่อลงโทษบุคคล ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีคือศาลที่มีเขตอำนาจเหนือบุคคล คำพิพากษามีผลผูกพันเฉพาะคู่ความที่ปรากฏตัวต่อหน้าศาลเท่านั้นไม่ผูกพันบุคคลทั่วไป

การริบทรัพย์สินทางอาญา เป็นความประสงค์ที่ต้องการตัดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ได้ไปโดยมิชอบ ซึ่งทางปฏิบัติบุคคลเหล่านั้นอาจมีทรัพย์สินหลายแห่ง เช่น มีสำนักงานในนิวยอร์ก มีคอกม้าในแคลิฟอร์เนีย มีบ่อน้ำมันในแท็กซัส หรือมีเครื่องเพชร หรือหุ้นในธุรกิจอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้ไม่อาจมีได้ แต่กระทำมานานจนไม่อาจรู้ว่าผู้เสียหายเป็นใครจึงไม่อาจเอาคืนให้ได้ การให้ริบตกเป็นของแผ่นดินเท่ากับเป็นการให้ตกเป็นของส่วนรวม อย่างไรก็ตามการริบทรัพย์สินทางอาญานี้มิใช่มุ่งริบทุกอย่าง เช่น กรณีริบราชบาทว์ แต่ริบเฉพาะส่วนที่ได้ไปโดยการกระทำผิดเท่านั้น ดังนั้นกฎหมายใหม่จึงตั้งใจจะให้ทรัพย์สินที่ริบมิชอบเขตที่กว้างขวาง โดยระบุไว้ว่าสิ่งที่ถูกริบอาจเป็นอสังหาริมทรัพย์ สงหาริมทรัพย์ ทรัพย์สินมีรูปร่าง หรือทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่าง สิทธิ เอกสิทธิ และประโยชน์ทุกชนิดเพื่อให้กว้างที่สุด เพราะแต่เดิมเข้าใจว่าไม่รวมถึงโรงงาน บ้านหรือที่ดินที่ใช้ในการกระทำผิดหรือเพาะปลูกยาเสพติดตั้งหัวข้อที่จะได้กล่าวต่อไป

3.3.1 ประเภทของทรัพย์สินที่พึงถูกริบตามกฎหมายว่าด้วยสารควบคุม (CSA)

ก่อนประกาศใช้กฎหมายควบคุมอาชญากรรมโดยรวม ค.ศ. 1984 (the Comprehensive Crime Control Act of 1984) การริบทางอาญาอยู่ภายใต้กฎหมายสารควบคุมเป็นบทบัญญัติพื้นฐานขององค์กรอาชญากรรมต่อเนื่อง (the continuing criminal enterprise) ซึ่งครอบคลุมองค์กรหรือการจัดการของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ห้าคนหรือมากกว่าขึ้นไปเกี่ยวกับประเภทความต่อเนื่องของความผิดยาเสพติดของสหรัฐได้ขยายขอบเขตของบทบัญญัติการริบทรัพย์สินทางอาญาของกฎหมายควบคุมและต่อต้านยาเสพติดโดยรวม ซึ่งสภาองเกรสได้เพิ่มบทบัญญัติ 21 U.S.C. มาตรา 853 ได้ให้อำนาจการริบทางอาญาสำหรับความผิดอาญา

⁴⁰Elizabeth M. Sarrell, Drug Agents' Guide to Forfeiture of Assets (1987 Revision with Supplement, United States : U.S. Government Printing Office, 1990), p. 6.

ฐานยาเสพติดทั้งหมด รวมทั้งองค์กรอาชญากรรมต่อเนื่อง (the continuing criminal enterprise)⁴¹

บทบัญญัติเกี่ยวกับการริบทางอาญาตามกฎหมายสารควบคุม กำหนดให้มีการริบทางอาญาโดยเด็ดขาดในความผิดที่มีโทษสูงทั้งหมด ประกอบด้วย

ก) ทรัพย์สินใดๆ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติดของจำเลย

ข) ทรัพย์สินใดๆ ของจำเลยที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้อำนวยความสะดวกแก่การกระทำการลักลอบค้ายาเสพติด

ค) ทรัพย์สินใดๆ ที่ใช้อำนวยให้จำเลยได้มาซึ่งอิทธิพล (source of control) เหนือองค์กรอาชญากรรมต่อเนื่อง (continuing criminal enterprise หรือ CCE)⁴²

บุคคลใดต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายสารควบคุมถูกลงโทษจำคุกมากกว่าหนึ่งปีจะถูกริบทรัพย์สินเป็นของสหรัฐ ไม่ว่ากฎหมายของมลรัฐจะบัญญัติไว้เช่นไร ทรัพย์สินที่จะถูกริบได้ตาม 21 U.S.C. มาตรา 853 คือ

1) ทรัพย์สินใดๆ ซึ่งก่อตั้งขึ้นหรือได้รับจากรายได้ใดๆ ซึ่งบุคคลนั้นได้รับไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม จากผลของการกระทำผิดเช่นนั้น

2) ทรัพย์สินใดๆ ของบุคคลนั้นซึ่งได้ใช้ หรือตั้งใจจะใช้ไม่ว่าโดยสภาพหรือมีส่วนใดๆ ในการกระทำความผิดหรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การกระทำผิดเช่นนั้น และ

3) กรณีที่บุคคลซึ่งต้องคำพิพากษาว่าเข้าร่วมในการประกอบอาชญากรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะละเมิด มาตรา 858 แห่งกฎหมายสารควบคุม บุคคลนั้นจะถูกริบเสียทั้งสิ้น ซึ่งทรัพย์สินดังที่บัญญัติไว้ใน 1) หรือ 2) ประโยชน์ใดๆ และสิทธิเรียกร้องและทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาซึ่งได้ให้โดยมีแหล่งที่มาจากการประกอบอาชญากรรมต่อเนื่อง⁴³

⁴¹U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, Asset Forfeiture Law and Practice Manual, (Washington D.C. : U.S. Government, 1988), pp. 5-14.

⁴²*Ibid.*, op. cit., p. 5.

⁴³ปิยะพันธุ์ สารากรบริษัท, การกำหนดความผิดอาญาฐานเกี่ยวกับการฟอกเงิน. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534), หน้า 36.

แยกพิจารณาทรัพย์สินตาม 21 U.S.C. มาตรา 853 ดังนี้คือ

(3.3.1.1) ทรัพย์สินที่ได้รับมา (Proceeds)

รัฐริบอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์เกี่ยวเนื่องหรือได้รับจากทรัพย์สินที่ได้รับจากรายได้ เพราะการฝ่าฝืนกฎหมายยาเสพติด โดยใน 21 U.S.C. มาตรา 853 (d) บทบัญญัติได้แย้งข้อสันนิษฐานว่าทรัพย์สินซึ่งริบเป็นทรัพย์สินที่ได้รับมาจากยาเสพติด ถ้ารัฐแสดงพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักมากคือ

1) ทรัพย์สินได้รับระหว่างช่วงเวลาของการฝ่าฝืนความผิดหรือเกี่ยวกับเหตุผลระยะเวลาภายหลังจากนั้น และ

2) ไม่ปรากฏแหล่งที่มาของทรัพย์สินเช่นนั้นซึ่งเป็นการฝ่าฝืนความผิด⁴⁴

(3.3.1.2) ทรัพย์สินที่อำนวยความสะดวก (Facilitating Property)

รัฐริบทรัพย์สินของจำเลยอื่นๆ ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้โดยสภาพ หรือมีส่วนในการกระทำความผิด หรืออำนวยความสะดวกแก่การกระทำความผิดภายใต้ความผิดอาญา ยาเสพติด ทรัพย์สินพิจารณาว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก ถ้าทรัพย์สินนั้นทำให้ง่ายต่อการกระทำความผิดอาญาหรือทำให้ทรัพย์สินเป็นอิสระจากการขัดขวางการริบทรัพย์สิน รวมถึงการริบทรัพย์สินทางแพ่งทั้งหมดภายใต้ 21 U.S.C. มาตรา 881 (a) ซึ่งได้กล่าวไปแล้วในการริบทรัพย์สินทางแพ่ง เว้นแต่การริบทรัพย์สินภายใต้มาตรา 881 สำหรับความผิดลหุโทษและการติดตามทรัพย์สิน (Traceable proceeds) สามารถริบได้ตามข้อ (3.3.1.1)

ทรัพย์สินที่อำนวยความสะดวกที่ริบในทางอาญาเป็นบทบัญญัติที่ครอบคลุมมากกว่าบทบัญญัติการริบทางแพ่งที่มีอยู่ในฐานะเดียวกัน โดย 21 U.S.C. มาตรา 881 (a) การริบทางแพ่งได้จำกัดประเภทหรือรายการของทรัพย์สินโดยเฉพาะส่วน 21 U.S.C. มาตรา 853 (a) (2) รวมทรัพย์สินอื่นๆ ที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดหรืออำนวยความสะดวกโดยการฝ่าฝืนกฎหมายยาเสพติด ดังนั้นทรัพย์สินของธุรกิจบางอย่าง ซึ่งได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกต่อความผิด ยาเสพติดมากกว่าทรัพย์สินนั้นจะไม่ต้องถูกริบทางแพ่ง แต่ควรริบในขอบเขตของ มาตรา 853 (a) (2)⁴⁵

⁴⁴U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, op. cit., pp. 5-15.

⁴⁵Ibid., pp. 5-16.

(3.3.1.3) ทรัพย์สินขององค์กรอาชญากรรมต่อเนื่อง (Continuing Criminal Enterprise Property)

ทรัพย์สินในข้อนี้ไม่เหมือนทรัพย์สินในข้อ 3.3.1.1 และ 3.3.1.2 เพราะเป็นผลเมื่อจำเลยได้ถูกแจ้งข้อกล่าวหาและลงโทษด้วยการฝ่าฝืนบทบัญญัติองค์กรอาชญากรรมต่อเนื่องปรับใช้ต่อบุคคลซึ่งกระทำความผิดยาเสพติดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประเภทความต่อเนื่องของความผิดยาเสพติด

1) ประเภทของความผิด ซึ่งจำเลยยอมรับว่ามีความร่วมมือกันห้าคนหรือมากกว่า ซึ่งจำเลยได้จัดการหรือได้ดูแล และ

2) จำเลยได้รับรายได้จำนวนมากหรือแหล่งที่มาจากการกระทำผิดกฎหมายที่มีความต่อเนื่อง⁴⁶

ทรัพย์สินที่รับเป็นผลประโยชน์อื่นในสิทธิเรียกร้องและทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาที่มีในแหล่งของการควบคุมที่เหนือกว่ากิจการอาชญากรรมต่อเนื่อง เช่น ทรัพย์สินได้จากการจำหน่ายหรือผลประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมในกิจการอาชญากรรมต่อเนื่องที่ผิดกฎหมาย⁴⁷

(3.3.1.4) ทรัพย์สินแทนที่ (Substitute Assets)

เป็นการร้องขอต่อศาลมีคำสั่งริบของทรัพย์สินอื่นมูลค่าที่เท่ากับส่วนหนึ่งของทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดยาเสพติด ซึ่งทรัพย์สินไม่พบในเวลาที่เกิดผิดเพราะการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของจำเลย

ทรัพย์สินแทนที่จะต้องมีการค้นหา การแจ้งข้อหาทรัพย์สินแทนที่แก่จำเลย รายละเอียดซึ่งทำให้เกิดทรัพย์สินแทนที่ ซึ่งรวมอยู่ในคำขอที่ต้องแจ้งแก่คู่สัญญาฝ่ายที่สามเพื่อยับยั้งทรัพย์สินแทนที่ก่อนการพิจารณา หรือเป็นอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งได้มีการฟ้องต่อศาลขอให้ยับยั้งทรัพย์สินแทนที่ ซึ่งทรัพย์สินแทนที่ที่ควรถูกริบนั้นเป็นทรัพย์สินที่แน่นอนว่าจำเลยได้ใช้หรือได้รับโดยผิดกฎหมาย

การริบทรัพย์สินแทนที่ ต้องประกอบด้วยคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงว่าแสดงทรัพย์สินที่ถูกริบเป็นทรัพย์สินที่ไม่สามารถหาได้ เพราะการกระทำหรือไม่กระทำ

⁴⁶U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, *ibid.*, pp. 5-17.

⁴⁷*ibid.*, pp. 5-18.

การของจำเลย ซึ่งจำเลยมีผลประโยชน์ในทรัพย์สินที่ได้ถูกแทนที่และขอบเขตของมูลค่าของทรัพย์สินแทนที่เปรียบเทียบกับทรัพย์สินที่ถูกริบก่อนมีการแทนที่⁴⁸

3.3.2 กฎหมายว่าด้วยองค์กรที่ใช้อิทธิพลในทางทุจริต

และผิดกฎหมาย (RICO)

วัตถุประสงค์หลักของกฎหมาย RICO คือ การทำลายการแทรกซึมขององค์กรอาชญากรรม (organized crime) และอาชญากรรมรีดไถ (racketeering) ที่เข้าสู่องค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมายซึ่งประกอบพาณิชยกรรมระหว่างมลรัฐ (interstate commerce) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว กฎหมาย RICO ได้รวมถึงการลักลอบค้ายาเสพติดด้วย และได้กำหนดกรณีการสมคบกันกระทำความผิดเป็นความผิดทางอาญาด้วย

การริบทรัพย์สินได้กำหนดให้มีการริบผลประโยชน์ของจำเลยที่มีอยู่ในองค์กรต่างๆ สิ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งแหล่งอิทธิพลในองค์กร และทรัพย์สินใดๆ หรือทรัพย์สินที่ได้มาไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการกระทำการรีดไถ โดยให้รวมถึงอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายรวมถึงทรัพย์สินทุกสิ่งทุกอย่าง⁴⁹

การริบทรัพย์สินของจำเลยภายใต้ 18 U.S.C. มาตรา 1963 ขึ้นอยู่กับการกระทำความผิดของจำเลยฝ่าฝืนสาระสำคัญของกฎหมาย RICO 18 U.S.C. 1962 รวมทั้งการสมคบซึ่งเป็นการฝ่าฝืน RICO⁵⁰

ความผิดในบทบัญญัติ RICO เป็นการกระทำความผิดสองการกระทำหรือมากกว่า⁵¹ ซึ่งประกอบด้วยกรกระทำในรูปแบบของการข่มขู่หรือหนี้ยึดกฎหมายซึ่งเป็นการห้ามการใช้เงินทุนที่ได้รับจากรูปแบบของการข่มขู่ต่อการถือสิทธิ์ หรือกล่าวอ้างผลประโยชน์ในกิจการที่ได้ว่าจ้างหรือการกระทำซึ่งเป็นผลร้าย การค้าระหว่างมลรัฐหรือห้ามการถือสิทธิ์หรือกล่าวอ้างถึงผลประโยชน์ในกิจการผ่านรูปแบบการกระทำการข่มขู่ หรือห้ามการใช้กิจการเพื่อดำเนินการ

⁴⁸U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, *ibid.*, pp. 5-20.

⁴⁹*Ibid.*, pp. 15-16.

⁵⁰U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, *op. cit.*, pp. 5-7.

⁵¹18 U.S.C. มาตรา 1961 แบบแผนของการประกอบมิจฉาชีพเป็นการกระทำอย่างน้อยที่สุดสองการกระทำของการประกอบมิจฉาชีพ ซึ่งการกระทำหนึ่งเกิดขึ้นภายหลังการประกาศใช้กฎหมาย RICO และการกระทำครั้งก่อนเกิดขึ้นภายในเวลาสิบปีก่อนการกระทำหลัง

รูปแบบการกระทำข่มขู่ หรือเน้นการทำผลประโยชน์อาชญากรรมต่อการสมคบ ซึ่งฝ่าฝืนบทห้าม ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว⁵²

18 U.S.C. มาตรา 1962 สรุปได้ความดังนี้

การกระทำผิดที่จะเป็นการละเมิดกฎหมาย RICO มีสี่ประการ คือ

(a) เป็นการมิชอบด้วยกฎหมายในกรณีที่ได้รับรายได้โดยตรงหรือโดยอ้อม จากการกระทำมิชอบ หรือเรียกเก็บหนี้ซึ่งบุคคลเช่นว่านั้นมีส่วนร่วมเป็นตัวการตามมาตรา 2 บทที่ 1 ประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกาและนำรายได้นั้นไปลงทุนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์หรือก่อตั้งหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในธุรกิจ ซึ่งมีผลกระทบต่อการค้าภายในหรือ การค้าระหว่างประเทศ

(b) เป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีที่ผู้ใดเข้าถือเอากิจการธุรกิจมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างรัฐโดยใช้กิจกรรมมิชอบ

(c) เป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีที่ผู้ใดซึ่งถูกจ้างหรือเข้าร่วมในธุรกิจ ซึ่งมีผลกระทบต่อการค้าภายในประเทศหรือต่างประเทศ โดยมีส่วนร่วมหรือกระทำการโดยตรง หรือโดยอ้อมในกิจการธุรกิจดังกล่าว เพื่อการประกอบกิจกรรมมิชอบ หรือเพื่อการกักขังเงินที่มี ขอบด้วยกฎหมาย

(d) เป็นการมิชอบด้วยกฎหมายในกรณีที่ผู้ใดสมคบกันเพื่อกระทำการตามความ ในอนุมาตรา (a) (b) หรือ (c) ของมาตรานี้

18 U.S.C. มาตรา 1963 บัญญัติว่า

“บุคคลใดที่กระทำความผิดที่กำหนดไว้ว่าเป็นส่วนของแบบแผนของการ ประกอบมิชอบ (2 การกระทำหรือมากกว่า) ซึ่งจากการกระทำนั้นทำให้บุคคลนั้นได้รับเงิน สกปรกหรือกระทำสำเร็จซึ่งการอันผิดกฎหมาย หรือได้ใช้โดยผิดกฎหมายซึ่งประโยชน์ในการ ประกอบการที่มีผลต่อการพาณิชย์ ต้องถูกริบทรัพย์ตามคำพิพากษา กล่าวคือ ประโยชน์ในการ ประกอบการและทุกสิ่งซึ่งเป็นแหล่งที่มาของการประกอบมิชอบ และทรัพย์สินซึ่งก่อตั้งขึ้น หรือ ได้มาจากรายได้ซึ่งบุคคลนั้นได้รับมา ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยทางอ้อมจากการประกอบมิชอบ”

18 U.S.C. มาตรา 1961 (1) การประกอบมิชอบ (Racketeering Activity) หมายถึง การกระทำความผิดซึ่งระบุไว้ในอนุมาตราต่างๆ ตามข้อหาที่กำหนดไว้ว่าเป็นความผิด ตาม RICO และอาจจะเป็นความผิดหลายฐานหรือพยายามกระทำความผิดก็ได้ซึ่งเป็นการกระทำ

⁵²U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, op. cit., pp. 5-7.

หรือการข่มขู่เกี่ยวกับการดำเนินการสำรวจควบคุมหรือสำรวจควบคุมตามประเภทที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายสำรวจควบคุม CSA ซึ่งเป็นข้อหาภายใต้กฎหมายสหรัฐและลงโทษจำคุกมากกว่า 1 ปี หรือภายใต้กฎหมายสหรัฐที่รวมอยู่ด้วยในความผิดผลิตหรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในยาเสพติดหรือยาอันตราย หรือการกระทำที่กำหนดภายใต้ 18 U.S.C. มาตรา 1952 เกี่ยวกับการกระทำมิฉะนั้น มาตรา 1956 เกี่ยวกับการเป็นเครื่องมือในการฟอกเงิน มาตรา 1957 เกี่ยวกับการเป็นธุระในการทำธุรกรรมการเงินเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้รับจากการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย⁵³

(3.3.2.1) ทรัพย์สินในผลประโยชน์นี้ได้เข้าถือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การริบผลประโยชน์รวมถึงผลประโยชน์ในกิจการอื่นๆ ซึ่งชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายและผลประโยชน์ในทรัพย์สินมากกว่าที่บัญญัติในกิจการตามกฎหมาย RICO เช่น อสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ รวมถึงผลกำไร หรือทรัพย์สินที่ได้รับมา ซึ่งได้ผ่านหรือได้รับการกระทำความผิดกฎหมาย RICO

การริบทรัพย์สินที่ได้รับมาทั้งหมดไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ตามกฎหมาย RICO รวมถึงทรัพย์สินที่ได้รับมาทั้งหมดเป็นจำนวนซึ่งคาดหมายได้จากการร่วมมือกันสมคบกระทำการข่มขู่⁵⁴

(3.3.2.2) ทรัพย์สินในผลประโยชน์ขององค์กร

ให้อำนาจการริบทรัพย์สินของผลประโยชน์อื่นใด หลักประกันหรือการอ้างสิทธิต่อองค์กรตามกฎหมาย RICO และทรัพย์สินอื่นๆ หรือสิทธิตามสัญญา มีแหล่งของอิทธิพลเกินกว่าองค์กรตามกฎหมาย RICO

1) องค์กร (Enterprise)

องค์กร รวมถึง นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือรูปแบบอื่นตามกฎหมาย และสหภาพอื่นๆ หรือกลุ่มของนิติบุคคลได้เข้าร่วมกันในความเป็นจริง แม้ว่าจะไม่มีรูปแบบตามกฎหมาย ศาลสูงถือว่าเป็นองค์กรตามกฎหมายและองค์กรอาชญากรรม

⁵³U.S. Department of Justice Drug Enforcement Administration, op. cit, pp. 244-245.

⁵⁴U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, op. cit., pp. 5-8.

2) การริบผลประโยชน์ (Forfeitable Interest)

(1) ในองค์กรตามกฎหมาย

ผลประโยชน์ได้รับโดยทางตรงของแหล่งอิทธิพลของจำเลยนอกจากเงินและเงินทุน เป็นการทำลายเศรษฐกิจพื้นฐานผ่านการกระทำผิดซ้ำต่อเนื่องในธุรกิจที่ถูกกฎหมาย ซึ่งการริบผลประโยชน์ของจำเลยทั้งในและเกี่ยวกับกิจการ

ผลประโยชน์ทั้งหมดขององค์กร รวมทั้งองค์กร ทรัพย์สินทั้งหมดไม่คำนึงถึงส่วนของกิจการที่ไม่ได้มาจากการกระทำผิด ศาลได้ตีความผลประโยชน์ขยายความถึงทรัพย์สินทั้งหมดที่มีอยู่ในสถาบันการเงินของจำเลย รวมทั้งทรัพย์สินของการแยกบริษัทเป็นบริษัทเงาของจำเลย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจการ ซึ่งการริบนี้เป็นการตัดสิทธิ์ของจำเลยในทรัพย์สินของจำเลยในการอ้างผลประโยชน์ในกิจการ แม้ทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการผิด

(2) ในองค์กรที่ผิดกฎหมาย

ถ้าองค์กรเกี่ยวกับ RICO การฟ้องร้องบริษัทในทางอาญาเป็นการยากต่อการพิสูจน์ผลประโยชน์อื่นๆ ศาลสูงกล่าวว่า “การริบผลประโยชน์ในบริษัทที่ผิดกฎหมายในความเป็นจริงใช้กันน้อยมาก เพราะบริษัทมีการพิสูจน์ประเภททรัพย์สินแท้จริงได้” บางศาลถือว่า “ผลประโยชน์ในองค์กรอาชญากรรมรวมถึงทรัพย์สินได้จำหน่ายต่อบริษัท” ในคดี Thevis ศาลกล่าวว่า “การลงทุนในหุ้นของบริษัทหรือเงินทุนผลประโยชน์ในหุ้นส่วน โดยไม่มีรูปแบบพิธีในการจำหน่ายทรัพย์สินต่อบริษัท ผลประโยชน์ในบริษัททรัพย์สินถูกริบตั้งแต่ได้จำหน่ายทรัพย์สิน”⁵⁵

(3.3.2.3) ทรัพย์สินมาจากแหล่งอิทธิพล (Property Affording a Source of Influence)

ทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญามาจากแหล่งอิทธิพลเหนือองค์กร ไม่จำเป็นว่าทรัพย์สินหรือสิทธิรวมอยู่ในกิจการไม่ว่าภายในหรือภายนอกกิจการ แต่ต้องการกำหนดความต่อเนื่องในความหมายของอิทธิพลมากกว่าธรรมดาในแหล่งอิทธิพลที่ผิดกฎหมาย⁵⁶

(3.3.2.4) ทรัพย์สินที่ได้รับจากการฝ่าฝืนกฎหมาย RICO

ให้อำนาจการริบทรัพย์สินที่ได้รับจากการกระทำผิดกฎหมาย RICO การริบรวมทั้งผลกำไรและทรัพย์สินที่ได้รับมาโดยผิดกฎหมาย โดยรัฐต้องแสดงผลรวมหรือทรัพย์สิน

⁵⁵U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, *ibid.*, pp. 5-11.

⁵⁶*ibid.*, pp. 5-12.

ซึ่งจำเลยได้รับผ่านการกระทำผิดทางอาญาว่ามีผลกำไรแท้จริง (profited) หลังการหักค่าใช้จ่าย
ประจำ⁵⁷

(3.3.2.5) ทรัพย์สินแทนที่ (Substitute Assets)

ให้อำนาจรัฐริบทรัพย์สินแทนที่จากจำเลยตามกฎหมาย RICO เมื่อทรัพย์สิน
พบว่าเป็นทรัพย์สินที่รับไม่มีอยู่ในเวลากระทำผิด โดยร้องขอต่อศาลสั่งริบทรัพย์สินอื่นๆ ซึ่งเป็น
ของจำเลยขึ้นอยู่กับมูลค่าของทรัพย์สินซึ่งไม่มีอยู่ เนื่องจากเหตุผลการกระทำหรือการละเว้นของ
จำเลย⁵⁸

3.3.3 กระบวนการริบทรัพย์สินทางอาญา

ทรัพย์สินที่จะริบทางอาญานี้ ต้องเป็นทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเท่านั้น
ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของรัฐตั้งแต่ขณะที่มีการกระทำความผิด ผล
ย้อนหลังนี้ เรียกว่า Relation Back Doctrine ทำให้การโอนกันต่อๆ มาไม่มีผลในทางกฎหมาย
ซึ่งเป็นการยึดหลักมาจากกรณีริบทรัพย์สินทางแพ่ง ทั้งนี้เว้นแต่ผู้รับโอนจะเป็นผู้สุจริตที่รับโอนโดยมี
คำตอบแทน และขณะที่รับโอนไม่มีเหตุผลที่จะเชื่อว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ในบังคับแห่งการริบทรัพย์สิน
(18 U.S.C. 1963 (c) และ U.S.C. 853 (c)) สำหรับกฎหมายยาเสพติดนั้นมีบทสันนิษฐานไว้
โดยเฉพาะว่า ถ้าพิสูจน์ได้ว่าผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินมาในขณะนั้น หรือภายในเวลาอันควร
หลังจากนั้น และไม่ปรากฏว่ามีที่มาแห่งรายได้ (21 U.S.C. 853 (d))⁵⁹ ซึ่งทั้งกฎหมาย
สารควบคุมและกฎหมาย RICO ต่างก็มีบทบัญญัติเรื่องการริบทรัพย์สินทางอาญา⁶⁰

⁵⁷U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, *ibid.*, pp. 5-12.

⁵⁸*Ibid.*, pp. 5-13.

⁵⁹เนาวรัตน์ น้อยผล, การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยมาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), หน้า 121-122.

⁶⁰U.S. Department of Justice Criminal Division Assets Forfeiture and Money Laundering Section, *op. cit.*, pp. 14-15.

(3.3.3.1) การคุ้มครองทรัพย์สินที่อาจริบได้โดยอัยการ

ในการดำเนินคดีอาญาฎหมายได้กำหนดวิธีการออกคำสั่งห้าม (restraining order) โดยศาลเพื่อเป็นหลักประกันว่าทรัพย์สินที่จะริบจะไม่ถูกยกย้าย มี 3 กรณี (18 U.S.C. 1963 (e) และ 21 U.S.C. 853 (e)) คือ⁶¹

1. คำสั่งชั่วคราว ก่อนฟ้องคดีหากเห็นว่าทรัพย์สินใดน่าเชื่อว่าเข้าข่ายที่จะริบได้และมีการหมายเรียกมาไต่สวนจะเสี่ยงต่อการยกย้าย อัยการอาจมีคำขอฝ่ายเดียวให้ศาลออกคำสั่งห้ามชั่วคราวได้ แต่คำสั่งนี้จะมีระยะเวลาห้ามชั่วคราวเกิน 10 วันไม่ได้

2. คำสั่งห้ามพิเศษ ก่อนฟ้องคดีอัยการอาจขอให้ศาลออกคำสั่งห้ามไว้ก่อนได้ เพื่อให้มีทรัพย์สินนั้นไว้ในกรณีที่จะมีการริบต่อไป แต่ศาลต้องมีหมายเรียกอีกฝ่ายหนึ่งมาไต่สวนพิจารณาว่ามีเหตุอันควรหรือไม่ คำสั่งห้ามในกรณีนี้มีระยะเวลาไม่เกิน 90 วัน เว้นแต่ศาลจะต่อระยะเวลาให้หรือมีการฟ้องคดีอาญาต่อมา

3. คำสั่งห้ามปกติ เมื่อมีการฟ้องคดีอาญาแล้วหากอัยการมีคำขอ ศาลก็จะออกคำสั่งห้ามชั่วคราวให้ซึ่งจะมีผลจนกว่าคดีจะสิ้นสุด

ในการมีคำสั่งห้ามดังกล่าวศาลจะสั่งให้ดำเนินการอย่างไรหรือจะสั่งให้วางประกันก็ได้

(3.3.3.2) การคุ้มครองประโยชน์ของบุคคลที่สามในการริบทรัพย์สินทางอาญา

ในกรณีที่ได้มีการฟ้องคดีอาญาแล้วกฎหมายห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องคดีแพ่งเรียกทรัพย์สินคืนจนกว่าการพิจารณาคดีอาญาจะเสร็จสิ้น (18 U.S.C. 1963 (j) และ 21 U.S.C. 853 (k)) เพื่อให้ผลคดีไม่ถกเถียงและมีให้การดำเนินคดีเสียหายเว้นแต่จะร้องขอพวงเข้ามาภายหลังในศาลที่พิจารณาคดีอาญานั้น และศาลที่พิจารณาคดีอาญาจะทราบพื้นฐานของคดีได้ดีอยู่แล้วเป็นการประหยัดกว่าให้แยกพิจารณากันไป

หลังจากที่มีคำพิพากษาของศาลและกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ริบตกเป็นของรัฐแล้ว กระบวนการริบทรัพย์สินทางอาญาก็จะเป็นกึ่งกระบวนการทางแพ่ง⁶² (quasi-civil phase) บุคคลที่สามที่รัฐรู้ว่ามีผลประโยชน์ในทรัพย์สินที่ริบนั้นจะถูกแจ้งให้ทราบเป็นการส่วนตัวและจะถูก

⁶¹ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 8, หน้า 90-91.

⁶²21 U.S.C. มาตรา 853 (n). These statutory proceedings to hear third party claims to property forfeited in a criminal case have been held to be "civil" for purposes of calculating time allowed for appeals. United States v. Lavin, 942 F. 2d 177,182 (3d Cir. 1991).

เชิญให้เข้ามาพิสูจน์ว่าเขามีสิทธิเหนือกว่าประโยชน์ของรัฐบาลหรือไม่⁶³ ในกรณีนี้จะต้องได้ความมั่นใจว่าได้มีการส่งคำบอกกล่าวไปถึงผู้มีสิทธิเรียกร้องอย่างมีประสิทธิภาพ⁶⁴ ผู้ที่มีสิทธิเรียกร้องเหล่านี้จะต้องยื่นเรื่องต่อศาลเพื่อให้มีการพิจารณาถึงสิทธิของเขาที่มีต่อทรัพย์สินที่ถูกริบ⁶⁵ ถ้าสิทธิของผู้เรียกร้องถูกพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้ที่มีสิทธิดีกว่ารัฐบาล คำสั่งในเรื่องการริบทรัพย์สินก็จะถูกเปลี่ยนเป็นยอมรับถึงผลประโยชน์ของบุคคลที่สามและมีการคืนทรัพย์สินให้แก่บุคคลที่สามนั้นไป⁶⁶ การขอคืนทรัพย์สินที่ถูกริบจะมีการพิจารณาต่อไปหลังจากที่การดำเนินคดีอาญาเสร็จสิ้นแล้ว (18 U.S.C. 1963 (m) และ 21 U.S.C. 853 (n)) โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้⁶⁷

(1) เมื่อศาลออกคำสั่งริบแล้ว เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องพิมพ์ประกาศแจ้งความเผยแพร่การมีคำสั่งริบและการจำหน่ายทรัพย์สินนั้นพร้อมกับส่งแจ้งความนั้นไปยังผู้มีส่วนได้เสียที่รัฐได้ทราบด้วย

(2) ผู้คัดค้านหรือผู้ร้องจะต้องยื่นคำร้องเข้ามาภายใน 30 วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประกาศหรือวันที่ตนได้รับแจ้งความ ในคำร้องต่อศาลนั้นจะต้องอ้างอิงพยานหลักฐานมาด้วย

(3) ศาลจะทำการไต่สวนและพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน ในการนี้ศาลจะรวมการพิจารณาคำขอต่างๆ เข้าด้วยกันก็ได้และให้พิจารณาดำนวนในคดีอาญาที่ได้วินิจฉัยไปแล้วด้วย

(4) การพิจารณาของศาลจะยึดหลักพียงน้ำหนักพยานหลักฐานที่มากกว่าเป็นสำคัญ (preponderance of the evidence) โดยศาลอาจสั่งคืนทรัพย์สินที่ริบไว้แล้วได้ ในกรณีดังนี้

ก. ขณะเกิดการกระทำความผิดทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้ร้องขอมิใช่เป็นของผู้กระทำความผิด⁶⁸ เพราะการริบทรัพย์สินบุคคลที่สามเป็นไปตามหลักการริบทรัพย์สินในทางแพ่ง (civil forfeiture) หรือ

⁶³21 U.S.C. มาตรา 853 (n)

⁶⁴21 U.S.C. มาตรา 853 (n) (1)

⁶⁵21 U.S.C. มาตรา 853 (m)

⁶⁶21 U.S.C. มาตรา 853 (n) (6)

⁶⁷ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์, อ้างแล้ว เริงอรรถที่ 8, หน้า 91.

⁶⁸เรื่องเดียวกัน.

ข. ผู้ร้องขอเป็นผู้รับโอนโดยสุจริต มีค่าตอบแทนและขณะที่รับโอนไม่มีเหตุที่จะเชื่อว่าทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในข่ายที่จะถูกริบ

(5) ถ้าศาลยกคำร้องขอหรือไม่มีการยื่นคำร้องขอคืนภายในกำหนดเวลา สิทธิในทรัพย์สินเป็นอันยุติการโต้แย้งอีกต่อไป

ทรัพย์สินที่รับไว้ นั้นไม่ตัดอำนาจของอธิบดีอัยการที่จะสั่งคืน ชดใช้ราคา หรือ ประนีประนอมยอมความ ทั้งนี้เพื่อป้องกันสิทธิของบุคคลที่สามผู้สุจริตตามหลักการเยียวยาตามความเป็นธรรม (equitable relief)⁶⁹ และการขอคืนทรัพย์สินของผู้ร้องขอนั้นเป็นการคืนทรัพย์สินที่รับมาจากบุคคลที่สาม ซึ่งได้ยึดหลักการนี้มาจากการริบทรัพย์สินทางแพ่ง

3.3.4 การพิจารณาเลือกให้การริบทรัพย์สินทางแพ่งหรือทางอาญา

บทบัญญัติในกฎหมายของสหรัฐอเมริกาไม่ได้กำหนดให้รัฐบาลเลือกริบทรัพย์สินระหว่างทางแพ่งหรือทางอาญา⁷⁰ การริบทรัพย์สินทางแพ่งอาจดำเนินการในขณะเวลาเดียวกันกับที่มีการฟ้องร้องทางอาญา ในคำฟ้องคดีอาญาไม่จำเป็นต้องมีคำขอให้ริบทรัพย์สิน โดยเหตุผลที่สามารถเลือกใช้กระบวนการริบทรัพย์สินทางแพ่งหรือทางอาญาได้ เพราะ

- 1) กระบวนการริบทรัพย์สินทางแพ่งและทางอาญาเป็นกระบวนการริบทรัพย์สินเหมือนกัน⁷¹
- 2) กระบวนการริบทรัพย์สินทางแพ่งอาจเกิดขึ้นพร้อมกันกับการฟ้องคดีอาญา⁷²
- 3) การริบทรัพย์สินทางแพ่งอาจทำได้ภายหลังการฟ้องคดีอาญา⁷³ และ
- 4) การริบทรัพย์สินทางแพ่งสามารถทำได้

⁶⁹S. Rep. Na 98-225, at 209.

⁷⁰United States v. Dunn, 802 F. 2d 646 (2d cir. 1986), cert. denied, 480 U.S. 931 (1987).

⁷¹United States v. 2525 Leroy Lane, 910 F. 2d 343, 345 (6th cir. 1990).

⁷²United States v. Four Parcels of Real Property in Greene and Tuscaloosa Counties, 941 F.2d 1428, 1431 & n.3 (11th Cir. 1991).

⁷³United States v. 288 Acrs of Land and Dwelling Located on Whites Hill Road. 916 F. 2d 808,809-810 (2d Cir. 1990)., United States v. United States Currency in the Amount of \$ 228,536.00, 895 F.2d 908, 911-913 (2d Cir.) (Federal forfeiture action following state criminal conviction).

โดยไม่ต้องมีการฟ้องคดีอาญา ดังนั้นจึงไม่มีการจำกัดอำนาจของอัยการในการเลือกที่จะใช้การริบทรัพย์ทางแพ่ง⁷⁴

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกาแบ่งการริบทรัพย์สินออกเป็น 2 ประเภท คือ การริบทรัพย์สินทางแพ่งและการริบทรัพย์สินทางอาญา โดยหลักการที่นำมาเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงการริบทรัพย์สินทางแพ่ง คือ หลัก the rule of deodand ซึ่งหลักการดังกล่าวได้กำหนดให้ริบทรัพย์สินที่ตัวของทรัพย์สินนั่นเองเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ดังนั้นการฟ้องคดีจึงต้องฟ้องตัวทรัพย์สินนั้น ซึ่งไม่ได้กำหนดว่าต้องมีการจับกุม ไม่มีข้อหาทางอาญาที่จะฟ้อง การริบทั้งหมดขึ้นอยู่กับภาระทางอาญาซึ่งนำมาเกี่ยวกับเจ้าของหรือบุคคลอื่น ขั้นตอนของการดำเนินคดีริบทรัพย์ทางแพ่งจึงต้องเริ่มต้นจากการมีเขตอำนาจเหนือทรัพย์สินที่พึงถูกริบ ทรัพย์สินที่จะถูกริบอาจถูกยึดได้โดยอาศัยหมาย

เมื่อมีการยึดแล้วทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความควบคุมดูแลโดยรัฐจนกว่าการดำเนินคดีริบทรัพย์สินจะสิ้นสุดลงและฟ้องยังศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ โดยศาลเพียงแต่ซึ่งนำนักพยานว่าคู่กรณีฝ่ายใดมีน้ำหนักพยานมากกว่าก็ถือเป็นการเพียงพอแล้ว ซึ่งมีเหตุผลพื้นฐานของเหตุอันสมควรเชื่อมีคำจำกัดความไว้ดังนี้ "ข้อเท็จจริงและเหตุแวดล้อมมีเจ้าหน้าที่ทราบและเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาข้อมูลและเหตุแวดล้อมนั้นด้วยหลักการและเหตุสมควรแล้วก็เพียงพอที่จะเป็นเหตุให้ออกหมายจับบุคคลที่มีเหตุที่น่าสงสัยอันควรเชื่อว่าเป็นผู้กระทำความผิด"

ส่วนการริบทรัพย์สินทางอาญานั้น เป็นการริบทรัพย์สินที่เกิดจากความผิดของผู้ที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน เหตุผลที่ใช้ในการริบทรัพย์สินทางอาญาเพื่อปราบปรามอาชญากรรมทำลายองค์การอาชญากรรมและเพื่อเป็นการชดเชยเงินของรัฐที่ต้องสูญเสียไปในการปราบปรามอาชญากรรม การฟ้องคดีจะฟ้องตัวผู้กระทำความผิดและฟ้องยังศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนา ทรัพย์สินที่สามารถถูกริบทางอาญา ได้แก่ ทรัพย์สินใดๆ ที่เกิดขึ้นหรือได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิด ซึ่งครอบคลุมถึงกำไรและรายได้ที่มีขอบด้วยกฎหมาย ทรัพย์สินดังกล่าวอาจจะอยู่ในรูปของอสังหาริมทรัพย์ ทรัพย์มีรูปร่าง ทรัพย์ไม่มีรูปร่าง สิทธิและประโยชน์ทุกชนิด

กฎหมายที่บัญญัติให้มีการริบทรัพย์ทางอาญา ได้แก่ กฎหมาย RICO (Racketeer Influenced and Corrupt Organization) กฎหมาย CCE (Continuing Criminal Enterprise) กระบวนการริบทรัพย์สินทางอาญาจะเป็นกึ่งกระบวนการทางแพ่ง (quasi-civil phase) การรับฟังพยานหลักฐานของศาลจะต้องพิจารณาจนปราศจากข้อสงสัย (beyond

⁷⁴United States v. 16899 S.W. Greenbrier, 774 F. Supp. 1267, 1271 (D. Or. 1991).

reasonable doubt) บุคคลที่สามซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่รับจะถูกแจ้งให้ทราบเป็นการส่วนตัว และจะถูกเชิญให้เข้ามาพิสูจน์ว่าเขามีสิทธิดีกว่ารัฐบาล ถ้าพิสูจน์ได้คำสั่งในเรื่องรับทรัพย์สินก็จะถูก ยอมรับถึงผลประโยชน์ของบุคคลที่สามและคืนทรัพย์สินนั้นให้

การพิจารณาคำร้องขอคืนทรัพย์สินจะยึดหลักฐานที่มากกว่า เป็นสำคัญ (preponderance of the evidence) โดยศาลอาจสั่งคืนทรัพย์สินที่รับไว้แล้วได้ใน กรณีที่ขณะเกิดการกระทำความผิดทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้ร้องมิใช่ของผู้กระทำผิดเพราะการรับ ทรัพย์สินบุคคลที่สามจะเป็นไปตามหลักการรับทรัพย์สินทางแพ่งหรือผู้ร้องขอเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตมี ค่าตอบแทนและขณะที่รับโอนไม่มีเหตุเชื่อทรัพย์สินนั้นอยู่ในข่ายที่ถูกรับและนอกจากนี้ใน สหรัฐอเมริกาไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้รัฐบาลเลือกรับทรัพย์สินทางใดทางหนึ่ง ระหว่างทางแพ่งหรือทางอาญา กล่าวคือ รัฐบาลอาจเลือกใช้การรับทรัพย์สินทางแพ่งหรือทาง อาญาก็ได้